



# BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

## POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház  
Egyes szám ára 6 fillér.  
Vármegei telefonszám 67.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:  
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:  
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:  
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,  
félre... 5 kor., egy óra... -85 kor.  
Nyilvált soronként 25 fillér

### A király.

A király megérkezett Budapestre. Hosszu betegeskedés után ismét friss erőben, teljes egészségben köszöntött be hozzánk. A főváros népe lelkes óvációkkal fogadta és a merre utja vitt a várba, mindenütt igaz, spontán éljenzés kísérte. Rég nem járt már nálunk ős uralkodónk, több mint egy éve időzött távol tőlünk, mert orvosai a legnagyobb nyugalomra intették és megtámadott egészsége nem engedte meg, hogy utra keljen. Annál őszintébb, bensőbb az örömtünk most, hogy daliás alakja köztünk megjelent és jóságos, mosolygó arcán mi nyomát sem vehetjük észre a kiállott betegségnek.

Az egész ország örömjongva, igazán szívből fakadó lelkesedéssel látja ismét a koronás főt a budai várban. Rég volt, hogy a magyar király ilyen közel állott hűséges népéhez, ilyen benső szeretet, ragaszkodás és megértés kapcsolta őket össze. Még alig néhány éve, hogy nemzet és király között szinte kiegyenlíthetetlen hegyeződtek az ellentétek, és a megbontott egyetértés, úgy látszott, a leggyászosabb katasztrófa felé sodorja a magyar államot.

Azóta óriási változások tör-

téntek. Király és nemzet megértette egymást és találkozott egymással. Az ellentétek egy csapásra elsimultak, a csaknem kiengesztelhetetlen feszültség békés harmóniának adott helyet és a mikor a király elfordulva eddigi tanácsadóitól, a nemzet igaz vezéreit szólította fel a kormányalakításra, akkor rálépett arra az utra, amely a nemzet szívébe vezetett.

Most már csak rossz álmoknak tetszik az egész mult. A szabadelvű párt gerinctelen, mindennel megalkuvó kormányzása, a darabontok törvénytírási — ki emlékszik már azokra?

Megtörtént a csoda, amelyet soha, legvérmesebb reménykedéseiben sem mert senki sem hinni: hogy a függetlenségi és 48-as párt többséget nyert a parlamentben, hogy függetlenségi emberek kerültek, mint felelős miniszterek a király oldalára mellé, hogy a kormányzó párt igazán a magyar nép érdekeit képviseli és hogy ugyszólván az egész törvényhozás, mint egy ember áll szilárdan a kormány háta megett.

Az egész ország valósággal megújodott. Pezsgő, lázas tevékenység indult meg az egész vonalon. Emberfeletti munka volt: eltakarítani a romokat,

kiirtani a régi rezsim minden bűnös hagyományát és helyre-pótozni mindazt, amit 30 év alatt elmulasztottak megtenni törvényhozás és kormány.

Amit a nemzeti kormány rövid uralmonléte óta alkotott, a legelfogulatlanabb szemlélet is őszinte bámulatra kell, hogy ragadja. A törvényalkotások egész sora került tető alá. A legfontosabb törvényhozási intézkedések sorra valósultak meg. Minden miniszteriumban lázas erővel folyt a munka és évek óta sürgős megoldásra váró kérdések most egyszerre megoldást nyertek a parlamentben.

Ki győzné mindazt a törvényhozási alkotást elősorolni és érdemében méltányolni, amit a nemzeti kormánynak köszönhet az ország? De ami a legnagyobb érdeme ennek a kormánynak: hogy nemzet és király között a megbontott egyetértést ismét helyreállította, a békés harmóniát, a kölcsönös megértést ismét megteremtette, az ellentéteket teljesen elsimította. Amíg király és nemzet között a megértés és harmónia nem volt teljes, mintha az ország minden életerejét megbénította volna ez az egyenlenség.

Egyébként érdeme ez a kormány valamennyi tagjának. De

legkivált Kossuth Ferencnek, akinek talán legnehezebb volt a helyzete. Kossuth Ferenc azokat az elveket, amelyeket halhatatlan nevű apjától vett át dicső hagyományképen, a gyakorlati politikus éleslátásával, az igazi államférfiu mély bölcsességével, a sokat tapasztalt, sokat tanult ember higgadt, józan megfontoltságával ültette át a gyakorlati megvalósítás terére.

De viszont, köszönhetjük a mostani békés együttműködést a királynak, aki bölcs megértéssel, rendkívüli politikai érzékkel találta meg ezelőtt két évvel a darabontok nemzetrontó munkája folytán kialakult súlyos helyzetből az egyetlen kivezető utat és engedett szabad teret a nemzeti aspirációk érvényesülésének.

Ezt a megértést, ezt a harmóniát kell munkálnia minden igaz magyar embernek. Magyarország csak úgy lehet igazán nagy, független és boldog, ha király és nemzet közös megértéssel, vállvetve haladnak előre azon az uton, amelyre most ráléptek.

S amikor ős királyunk ismét beköszönt hozzánk, lelkesen köszöntjük őt odafent a budai várban, ahol a magyar nép igaz szeretete, odaadó ragaszkodása övezi.

### A család becsülete.

Irtá: Ernest Daudet.

Bec-Hellouin márkis tengernagy hosszú szolgálat után halálos baj által lenyűgözve vonult nyugalomba s a világtól elzárkózva élt Brest közelében, a tengerparton fekvő kastélyában, mely mint sásfészek, trónolt a sziklákon, felséges kilátással a tengerre.

Egy reggel névtelen levelet kapott Nizzából, hol a neje, mint a téli idényre rendszeren szokta, hat hét óta megtelepedett. A levél brutálisan ezt mondta: „A neje tizennégy álló esztendeje csalja önt Faucheron hajóskapitánnyal. Ez csupán csak ön előtt titok. Ha meg akar győződni róla, a márkis hálószobájában, az ágy fejénél a falban van egy kis rejtett fülke. Törje fel a zárját s meggyőződhet szavaim igazságáról.”

A tengernagy először idegesen össze-

gyűrte az ujjai közt az infámis levelet, valamelyik elbocsátott cselédeány boszsuművét, majd gyanut fogva, mégis elolvasta. Kikelt az ágyból, átván-szorgott a neje hálószobájába s megtalálta a titkos szekrényt, benne boldogtalanságának lesújtó bizonyítékaival.

Kinosan nyöszörgött az őt ért gyalázat kétségbevonhatlan bizonyítékaival szemben. Megalkotta elméjében évről-évre a házasságtörés történetét s a csapás által, mely most érte, még közelebb jutva a sirhoz, elgondolkozott fölötté, hogy minő boszuval sújtsa a bűnösöket.

Oh, az elvetemültek! Hogy csalták meg a bizalmát, hogyan fizettek jótéteményeikért, gyöngédségeért! Ez a Faucheron, kivel, mint egykori segéd-tisztjével, mindig mint gyermekével bánt, ki egyedül neki köszönheti fényes pályáját! És a neje! A nyomorult! Husz éves volt ugyan, mikor ő, az

ötven éves ember, mint szegény, árva leányt a nevére tette, hogy imádja, kényeztesse, legkisebb kívánságát is mohón teljesítse s előkelő fényes nevével, nagy vagyonával kiváló szerephez juttassa a főúri társaságokban.

S a tengernagy kinszenvedése annál iszonyubb volt, mert az a gyilkos gyanu lopódzott most a szívébe, hogy egyetlen fia, egyetlen öröme, büszkesége: Patrice, az ő vére-e valóban? Nem Faucheron-e az apja? Ez a kettős kérdés, mint növekvő árny, meredt fel kérelhetlenül hirtelen rombadőlt boldogságának a romjai fölött.

Patrice, ki erős, izmos fiúvá nőtt a sziklavárban, a szabad természetben, szenvedélyesen szerette az aggastyánt, kinek a nevét viselte s ki végtelen gyöngédséggel vette őt körül. És ezt az apai boldogságot, az édes öröme emléket, mi kejjel töltötte el a tenger-

nyagot, most elhervasztotta, bemocskolta a nejének büne.

A boldogtalan ember, két kezébe fogta a fejét, mely majd szétrepedt. Láz égette a vérét s ő megsemmisülten, erőtllenül legyőzve hebegte: Megboszulom magamat.

Az „Inflexible“ páncélos hajó őrnagyorvosa, mely hajó sokáig viselte a tengernagy lobogóját, mint minden reggel, másnap szintén beköszöntött hozzá. Meg volt döbbenve a romlás láttára, melyet az aggastyán régi baja huszonnégy óra alatt véghez vitt. Arca elárulta a rémületét.

— Végem van, ugy-e, doktor ur? — mondta neki a tengernagy.

— Oh, még nincsen veszve minden remény; rosszul van, tengernagy ur, de...

— Semmi hazugság! Huszszor néztem szembe a halállal. Nem akarom, hogy váratlanul leljen meg. Az igazságot tehát! Követelem!

### Őszi és téli ujdonságok megérkeztek!

Női ruhaszövetek, selymek, a legújabb ruhadíszek, francia delének, barketek, függöny, szőnyeg, menyasszonyi kelengyék, női konfekció nagy választékban.

Az elismert legjobb és törvényileg védett MAGDOLNA-VÁSZON kizárólagos főraktára: **POLLÁK MÓR divatárúháza** Békéscsaba, Vasut-u., postahivatallal szemben.

## A közigazgatási bizottság ülése.

Csaba, szept. 12.

Békésvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt 9 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart Dóry Pál főispán elnöke alatt.

A tárgysorozat érdekesebb része lesz az alispáni jelentésen kívül Beles Vazul kétegyházi görögkeleti lelkész felebbezése Popovics M. Aurél kétegyházi első jegyző ellen tett panasz tárgyában.

Beles Vazul ugyanis feljelentette a főjegyzőt azért, mert megízeltette neki Vizkereszt napján, hogy a község házára ne jöjjön el az épületet felszentelni, mert kidobolja. A vizsgálat során a főjegyző ártatlanságát igazolni tudta és az alispán a Popovics ellen vezetett eljárást megszüntette. Az alispán ezen határozatát felebbezte meg Beles Vazul abban a hiszemben, hogy a közigazgatási bizottság majd több igazat fog neki adni, mint az alispán.

Ugyancsak foglalkozik a közigazgatási bizottság Heilinger Károly ügyével, aki katonaszabadság miatt állott bünyenyitővizsgálat alatt, de akit a vád alól a nagyváradi ítélőtábla felmentett. Heilinger Károly a bünyenyifolyása alatt fel lett függesztve. A közigazgatási bizottság most a felett fog határozni, hogy a nagyváradi tábla felmentő ítélete dacára, Heilinger Károlyt tovább is felfüggeszti állásától vagy sem.

A közigazgatási bizottság fogja jóváhagyni azt a szerződést is, amelyet a vármegye az orosháza-tótkomlói és a tótkomlós-hódmezővásárhelyi törvényhatósági utak építéssel kötött. Ezek az utak a beruházási hitel terhére lesznek építve és közevüket már a jövő év tavaszán megkezdik.

Orosháza község határában befejezett parcellázás szükségessé teszi

a vasuti sineken keresztül több új átjáró létesítését, illetve a már meglevő átjárók áthelyezését. A helyszíni szemle, illetve közigazgatási bejárás jegyzőkönyvét szintén a hétfői ülésen fogja tárgyalni a közigazgatási bizottság, úgy hogy a hétfői ülés, a változatos, érdekes tárgyakra való tekintettel nagyon élénk lesz, és a közigazgatási bizottság tagjai talán most nagyobb számmal fognak megjelenni, mint rendszeresen szoktak.

## Választások előtt.

### Az októberi megyegyűlés.

Csaba, szept. 12.

A törvényhatósági bizottság október havi rendes közgyűlésére nagy az előkészület. Lázasan folyik a munka és készílik, bővítik a nagy tárgysorozatot, amely annyira bő lesz, hogy letárgyalása valószínűleg két napot fog igénybe venni. Azonban a fontos, a sok és érdekes tárgyak közül egyik sem érinti olyan mélyen a vármegye tisztikarát és a törvényhatósági bizottság tagjait sem, mint a választás.

Az új árvaszéki ülnöki állás fog betölteni választás után az október havi rendes közgyűlésen, de esetleg, ha a választás esélye úgy hozza magával, akkor lesz még szolgabírói, esetleg árvaszéki jegyzői választás is.

A komoly jelöltek eddig ezek: Sztójánovits Szilárd szolgabíró, aki mint helyettes, jelenleg már az árvaszéknél dolgozik és ülnöki teendőket végez, Szirbik Bálint árvaszéki jegyző, Megyeri Imre csabai árvaszéki helyettes elnök és egy homo novus: Zahoran Máttyás csabai ügyvédjelölt.

A törvényhatósági bizottság tagjai körülbelül így csoportosulnak a jelöltek köré.

Sztójánovits Szilárd szolgabíró mellett van a központ, Gyula és a gyulavári megyebizottsági tagok nagy része és a csabaiak közül is igen sokan.

Szirbik Bálint pártja most is ugyanaz, amely már a májusi közgyűlésen árvaszéki jegyzőnek választotta meg.

Megyeri Imrét a csabaiak közül sokan, Békés és Sárret fogják támogatni. Orosháza, Szarvas, Mezőberény és Gyoma valószínűleg a központtal fog szavazni, kivételt fog képezni ezek közül természetesen az orosházi balpárt és a gyomai reformátusok. Ez utóbbiak Megyeri Imre hívei.

Zahoran Máttyás bevonulását a vármegyei tisztviselők nem a legjobb szemmel nézik és el is követnek mindent, hogy a csabaiak nagy pártját, amelynek mintegy 45-50 tagja Zahoran Máttyás pártján áll, a győzelemről leszorítsák.

Ilyen küzdelmek és előjelek után az árvaszéki ülnöki választás nagyon heves lesz és még eddig nem igen lehet megállapítani azt, hogy a választási kampányból ki fog győzedelmesen kikerülni.

Főtárgya lesz a megyegyűlésnek a költségvetés megállapítása is, a melynél előre látható, hogy a pótdó 1, esetleg 1 és fél százalék lesz; a közuti költségvetésnek két évre szóló megállapítása (1909-1910. évre) szintén ezen a gyűlésen fog megtörténni.

És valószínű, hogy Békésvármegye törvényhatósága is kimondja ugyanitt, hogy csatlakozni fog ahoz a küzdelemhez, amelyet több törvényhatóság kezdeményezésére a bankkarta ellen és az önálló magyar jegybank mellett megindítottak.

Nagyjában megemlítettük itt azokat a legfontosabb tárgyakat, amelyek az októberi közgyűlést fogják érdekessé és fontossá tenni.

## Tanácsgyűlés.

Szegényházi ügyek. — Adakozás Leiningen szobrára. — Pénztári kifizetés. — Csöszválasztás. Bezerédi levele. — A kertbizottság jelentése. — Szabadság.

Csaba, szept. 12.

A pénteki tanácsgyűlés Kovács Sz. Ádám bíró elnöke alatt a szokottakkal sokkal élénkebb volt. Az előadói tisztet ez alkalommal a szabadságon levő főjegyző helyett Maros György töltötte be.

A tanács először a szegényház

ügyével foglalkozott, ahova felvette Hursan János erzsébethelyi lakost, míg Makai Jánost és Papp Jánosné kérelmével elutasította és kenyersegélyben sem részesítette, mert munkaképes és így vagyonnal rendelkező hozzátartozói vannak. Ugyancsak elhatározta a tanács azt is, hogy a szegényház ruhaszükségleteit, amely az előirányzat szerint körülbelül 1000 koronát fog kitenni, pályázat után fogja megszerezni.

Törökbecse község megkeresésére a gróf Leiningen Westenburg Károly szobrára 10 koronát adományozott.

Majd a számvevőség kérelmére elhatározta a tanács, hogy azok az iparosok és kereskedők, akik a község rendes szállítói, a községi pénztárból kapnivalójukat csak a fizetést megelőzőleg 48 óra előtti bejelentést fogják kézhezkapni, mert az ügyvitel rendje lehetetlenné teszi, hogy az elkönyvelés, kiutalványozás és más pénztári eljárás egy pár óra alatt nyerhessen befejezést akkor, amikor a főpénztár más teendővel is foglalkozik és különösen piaci napokon annyi a teendője, hogy az ilyen halasztható kifizetéseket igazán nem teljesítheti.

Ezután a tanács Bagyinka András felsővégi csösz helyébe, akit a község valami hűtlen dolog miatt állásától elmozdított, Veszelszky Jánost alkalmazta csösznek.

A pénteki tanácsülésen felolvasták Bezerédi selyemtenyészési főfelügyelőnek levelét, amelyet a békéscsabai selyemfonodát ábrázoló nagy képpel küldött meg a község előljáróságának.

A levél így hangzik:

Tekintetes községi előljárásának Békéscsaba.

Csabán a selyemfonoda építése befejezést nyert. Alkalomszerűnek találok, sőt kedves kötelességem-

Az orvos pár percig hallgatott, majd komolyan mondta.

— Ha csak csoda nem történik, tengernagy ur, ma este az Ur ítélőszéke előtt fog állani!

A tengernagy közönyösen fogadta a csapást.

— Helyes! — mondta. — Később még ellátogat hozzám, doktor ur, ugy-e?

— Igen, tengernagy ur. Nem óhajtja visszahívni a márkinét?

— Szükségtelen. Különben is Nizzában van. Meg akarom őt kimélni haláltusám látványától. Tudja, hogy gyöngékedem s elég hamar megtudja azt is, hogy özvegygé lett. Értesítsék, ha majd meghalok.

Az orvos távozott.

— Hogy van az édes atyám? kérdezte tőle Patrice, ki a külső szobában találkozott vele.

Az orvos nem felelt. Égre emelt szemei, fájdalmas sóhaja tudatta csak az igazat a gyermekkel, ki magánkívül rohant az apjához.

— Jer, édes fiam! — mondta neki emez.

Patrice az ágyhoz lépett. A tengernagy egyik könyvére emelkedett, kezére támasztotta borzasztóan sápadt fejét.

— Te tizenkét éves vagy, Patrice, — szökött hozzá; — még csak gyermek és én kénytelen vagyok úgy beszélni veled, mint emberrel! Hallgass ide! . . .

A tengernagy hosszasan beszélt. Mikor befejezte, szomorú láng égett a gyermek szemében. Ilyen gondolatokba merülten, hidegen, komoly arccal látva őt, azt lehetett volna mondani, hogy az apját fenyegető halál közeledtére hirtelen megöregedett s pár pillanat alatt gyermekből férfiuvá érett.

A következő esztendőben, ősz végével, alig tíz hónapra Bec-Hellouin márki halála után, a társaságban beszélni kezdtek az özvegyének a férjhezmeneteléről a szép Faucheronhoz. Mosolyogva beszéltek róla, mint régen előrelátott dologról. Valóban el volt határozva. A szerelmesek az illem által parancsolt hosszas elválás után egyesülni fognak örökre.

Faucheron egy reggel a kastélyba jött, hol a márkiné a férje halála óta elvonultan élt, várva annak a visszatérését, akit szeretett. Patrice napközben felkereste az anyját s komolyan ezt a kérdést intézte hozzá:

— Mama, igaz, hogy nőül akarsz menni Faucheron kapitányhoz?

— Kitél hallottad? — kérdezte a márkiné zavartan. A gyermeknek nem szabad ilyeneket kérdezni az anyjától.

— De én nem akarom, hogy Faucheron kapitány foglalja itt el az édes apám helyét, — felelte Patrice határozottan.

— Nem akard! . . . Mit jelentsen ez a lázadás?

S parancsoló mozdulattal ajtót mutatván neki, hozzá tette:

— Takarodjék az ur!

Patrice kiment. Pár pillanat múlva, miután kis ideig a szobájában időzött, hevesen, minden kopogtatás nélkül, berontott Faucheronhoz, ki éppen a tükör előtt borotválkozott.

— Megkérdezheted volna, szabad-e bejönni!

— Én a magam házában vagyok s beszédem van önnel.

— Beszédem van velem? . . . Beszélj!

— Tudom, miért van ön itt. Abból azonban nem lesz semmi! Ön távozni fog ma este és nem tér vissza soha többé! Megtiltom önnek, hogy az anyámat nőül vegye!

— Ez a gyermek megőrült!

— Akar-e engedelmkedni?

— Noked engedelmkedni! — mondta Faucheron elámulva, sápadt arccal, haragos szemekkel. — Pusztulj, gaz kölyök, vigyázz a füleidre!

És felemelt kézzel tartott Patrice felé. Patrice három lépést hátrált s valamit rántott ki a zsebéből. Revolver volt. Felemelte a karját, célzott s megnyomta a kakast. Faucheron sarkon fordult s golyóval a homlokában, terült el a földön.

Éles sikoltás lön hallható: a márkiné rohant be e kiáltással:

— Szerencsétlen! Mit tettél? — s rávetette magát a fiára, hogy lefegyverezze.

Patrice engedte; majd mikor az anyja örülten a holttestre borult, vadul mondta:

— Édes atyám halála előtt elmondta előttem, hogy ez az ember ellenséged nekem és nekem is. Meghagyta, hogy vigyázzak rád, oltalmazalak és ha kell, szabaddisalak meg tőle. Engedelmeskedtem neki!

A világ azt hiszi, hogy Faucheron sorhajókapitány öngyilkosságot követett el.

(V. S.)

nem ismerem az épület fényképét megküldeni az előljárásnak, ki-nek nevéhez fűződik a selyem-fonoda létesítése.

A belső berendezés is folyamat-ban van és az üzem a jövő év elején megkezdjük.

Örömmre szolgál, ha a képet az érdemes előljárással szívesen fogadja és további hálára kötelez azzal, ha a fonoda ügyét jövőben is kiváló figyelemre méltatni ke-gyeskedik. *Bezerédy.*

A tanácsülés a megleghangn levelet örömmel vette tudomásul és elhatá-rozta, hogy a szép képet a község előljárással meg fogja koszorozni.

Majd a kertbizottság jelentésével foglalkozott, amely *Szenes Sándor* kérelmét bírálata alá vette és elutasító javaslattal kívánja a közgyűlés elé terjeszteni. Így hát a kertbizottság jóvoltából az egész ujtásból talán nem lesz semmi. A kertbizottság ja-vasolja ugyanekkor azt, hogy a pa-villonhoz vezető utat jó karban kell tartani, a vendéglő-helyiség kerítését újra építeni, az épület tetejét újra fedni és végül az illemhelyek újra-építését. A tanács a kertbizottság javaslatát elfogadta.

Végül *Povátsay Gusztáv* adószedő-nek 2 heti szabadságot engedélyezett és ezzel a közgyűlés véget ért.

## Tolvaj cseléd.

### Meglopott gyulai kereskedő.

#### Az ujtvidéki rendőrség elfogta.

Csaba, szeptember 12.

*Mancheimer Arnold* gyulai keres-kezőnél már hosszú idő óta alkal-mazva volt mint cseléd és házveze-tőné özv. *Mihály Bálintné* született *Nádudvary Mária* orosházi asszony, aki rendes, pontos, illedelmes ma-gaviseletével annyira megtudta nyerni gazdája bizalmát, hogy *Mancheimer Arnold* és felesége az egész ház ve-zetését erre a bizalmateltő 47 éves asszonyra bízta.

Ugyálszik azonban, hogy a szor-galmas munka, a becsületesség máza csak arra való volt, hogy a leg-messzebbmenő bizalmat kinyerve, azt azután a maga hasznára for-dítsa alkalmadtán, mert tegnapelőtt éjjel a kereskedő vendégszobáját és kamaráját teljesen kifosztotta. A szer-zett prédával odébb állott és a ren-dőrség a legszélesebb körű nyomo-zása alapján is csak a legnagyobb nehézséggel sikerült elfogni az ujt-vidéki rendőrségnek.

A lopás részleteiről a következő-ket mondhatjuk el:

Özv. *Mihály Bálintné* tegnapelőtt éjjel *Mancheimer Arnold* gyulai ke-reskedőnek házából, a kamara és a vendégszoba kifosztása után meg-szökött és több mint 1300 korona értékű ruhaneműt, ékszert, gyémánt és brilláns gyűrűket, egy aranyórát és láncot vitt el magával.

A lopást akkor követte el, amikor a háziak már aludtak. Egy nagy utazókosarat vitt át először a kerten keresztül, azt a kerítésen a *Damja-nics-utcába* lökte és csak azután hozta el a többi prédát, amelyet szintén a kerítésen keresztül hajgált ki az utcára. Ekkor a kerítésen ke-resztül kimászott maga is, az utcán

a kiszórt holmit szépen az utazó-kosárba pakkolta, azután számtalan kalapskatulya és csomaggal kocsi után nézett, közben megfogadta 20 krajcár készpénz fizetésért *Frömer Róza* mosónőt, aki addig csomag-jaira vigyázott, amíg ő *Schwimmer* bérkocsitulajdonosnál járt kocsit.

A tolvaj cseléd csakhamar, szer-zett is kocsit, a nagy csomó pod-gyászt a kocsi rakatla, azután ki-hajtatott a gyulai vasuti állomásra, ahonnan a hajnali vonattal Csaba fele elutazott.

Nagy volt másnap reggel *Man-cheimerék* ijedelmé, amikor először a cselédet nem lelték, másodsor, meg amikor rájöttek arra, hogy a cseléd csaknem az összes ruhaneműket és ékszereket is magával vitte. *Mancheimer* azonnal a rendőrségre sietett és panaszt tett a hűtlen cse-léd ellen.

A lopott holmik inventárját csak-hamar meg lehetett állapítani, ugy-szintén azt is, hogy *Mihály Bálintné* a szerzett zsákmánnyal elutazott Gyuláról a hajnali vonattal — de hogy hova? azt nem igen lehetett kisérti.

*Bessenyei* rendőrkapitány, aki a nyomozást vezette, hosszas kutatás után mégis megállapította azt, hogy az elcsent holmikból egy nagy csomót *Varga Róza* álnév alatt postán szál-lítottatott el Ujtvidékre *Prágai Ágnes* ujtvidéki lakos címére. Ez volt az a nyom, amelynek segítségével azután sikerült is a tettest az ujtvidéki ren-dőrségnek elfogni.

Két rendőr az ujtvidéki pálya-udvaron már várta *Mihály Bálintné*-t, akit annál könnyebb volt felismerni, mert igen sok kisebb-nagyobb pak-kal utazott és akit a pályaudvaron le is tartóztattak, majd pedig az ujtvidéki kir. ügyészségnek adták át. Az ujtvidéki kir. ügyészség ma szállította el Gyulára a tolvaj cse-lédet, ahol vizsgálati fogságban tart-ják és a bűnvádi eljárást ellene megindították.

## A bányai egyházkerület gyűlése.

### Zsilinszky Mihály megnyitója.

#### Egy kis felekezeti izgatás.

Csaba, szept. 12.

A bányai egyházkerület, mint már megirtuk, szerda óta gyűlésezik. A gyűlés elnöke *Zsilinszky Mihály* kerületi felügyelő és *Scholtz Gusztáv* püspök. A kerületi gyűlés érde-kesnek ígérkezett, de sejtetni még sem engedte azt, hogy országszerte fel fogja ébreszteni a figyelmet, sőt még a külföldi lapok is foglalkoznak azzal a beszéddel, amellyel *Zsilinszky Mihály* nyugalmazott államtitkár a közgyűlést megnyitotta.

A heves, a harcias és *tulzottan felekezeti* beszéd igaz ugyan, hogy az egybegyűlt protestánsokra óriási hatással volt, mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a beszéd-nek a nagy elfogultságon fölépített tartalma és szerencsétlenül választott hangja nagyon alkalmas arra, hogy Magyarországon a felekezetek közötti békét és egyetértést megbolygassa. És éppen azért nem helyeselhetjük a közgyűlésnek azt a határozatát sem, hogy *Zsilinszky Mihály* be-szédét több ezer példányban elha-tározta kinyomatni, és a nép között szétosztatni.

A B. H.-ban *Doleschall Alfréd*

egyetemi tanár *Felekezeti izgatás* címen hosszabb cikkben foglalkozik *Zsilinszky Mihály* beszédjével. A cikkből csupán egy rövid részt em-lítünk meg, amelynek igazságosságát kénytelen belátni minden ember:

Senki se vonhatja kétségbe az egyházfelekezetek és vezéreinek jogát a sérelmek nyílt föltáráshoz és az orvoslások erélyes követeléséhez. És mert a kormánytól és a törvény-hozástól egyaránt beismert tény, hogy az 1848. évi XX. törvénycikk mind a mai napig teljességében életbe nem lépett: ennek a mindkét hitvallású reformált egyház gyűlésein évről-évre gravamenként fölpanaszolása senkit sem lephet meg. Azon se lehet csodálkozni, hogy a fele-kezeti érzékenység megütközött a *Ne temere* pápai enciklikán, — bárha bizonyos, hogy a magyar házassági jognak kizárólagos államositása foly-tán ennek az enciklikának semmi gyakorlati jelentősége nincs.

Amit azonban a szerdai protes-táns gyűlésen elnöki megnyitó-be-szédként elmondottak, az nem véde-kezés, hanem kiméltlen és pártját ritkító támadás az egész katolikus egyház és szervezete ellen, melynek fejét a guny, meggyanusítás és sér-tések célpontjának választotta és ez-zel oly érzelmeket sértett, melyekhez hozzányulni, amelyekben kegyetlen-ül gázolni senkinek joga nincs, protestáns embernek pedig legalább is nem illik. Mert tiltja az egyház-felekezeti tapintat. És éppen azért ugy tartom, hogy ezzel a kiroha-nással a magyarországi protestantiz-musnak legkevésbé sem szabad magát azonosítania, sőt a köteles interkonfessionális illem nevében és az egyházfelekezeti béke érdeké-ben tiltakoznia kell az ilyen harc-módor ellen.

Nem szabad elfelejteni soha sen-kinek sem, még egy nyugalmazott államtitkárnak sem, hogy elsősorban *állampolgárok* vagyunk és állampol-gári kötelességünk a békét, az egyet-értést és szeretetet megteremteni egymás közt még akkor is, ha val-lásos érzékenységünk néha mást diktál is.

A szerdai gyűlés lefolyását már mult számunkban megirtuk. Csütörtöktől folytatott tanácskozásról tudó-sításunk a következő:

A kerületi gyűlés folytatása csüt-örtökön reggel 9 órakor kezdődött. Először is kiegészítették a különféle bizottságokat. Azután *Zsolnay Jenő* dr. tett jelentést a lelkes- és tanító-választás módosítása tárgyában ké-szült új szabályzatról. Erre több mint *hét száz* észrevétel érkezett be; ajánlja a jövő közgyűlésre halasztani, ami-hez a közgyűlés hozzájárul.

Hosszabb vitát provokált a *horvát-szlavon egyházmegyének* rég húzódó ügye. *Scholtz* püspök jelentette, hogy tavalyi megbízatásának eleget tett. Személyesen bejárta a horvát-szlavon községeket; az interveniálása azon-ban sikertelen volt, amennyiben csak három egyházközség nyilatkozott az elszakadás ellen, tíz község azonban az elszakadás mellett kardoskodott. E jelentés alapján a jogügyi bizott-ság azt javasolja, hogy hagyják sza-badjára a horvát egyházmegyét, de elszakadás esetén vonjanak meg tőle minden anyagi támogatást. A köz-gyűlés *Wagner G. Adolf*, *Veress Jó-zsef*, *Rohonyi Gyula* és mások felszó-lalásai után kimondta, hogy föl hívja a horvát-szlavonegyházmegyét újból, hogy közölje azokat az óhajításokat, melyeket az egyházaikotmányról szóló törvényekben érvényesíteni akar. Ezek-nek az óhajításoknak beérkezése után

fog az egyházkerület a kérdéssel újra foglalkozni.

Majd *Famler Gusztáv* előadó a stóla megváltása ügyében tett elő-terjesztést. Az állam még 1893-ban ígérte, hogy a stóla-jövedelmet fogja megváltani, eddig azonban mi sem történt. A kerület óhaja a hivatelt a stóla fizetése alól felmenteni s azért a kormánytól kérvény útján kérni fogja, hogy a stóla-jövedelem helyett kárpótolja a lelkészeket.

*Hatnizky Pál*, a tanügy előadója határozatilag kéri kimondani, hogy az egyházmegyék tanügyi előadói ne csak a száraz statisztikai kimu-tatásokat, hanem jelentést is ter-jeszzenek a kerületi gyűlés elé. Indítványát a közgyűlés elfogadta. Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy az iskolai jelentésben különös suly helyezendő a magyar nyelv és a hitoktatás előhaladásáról szóló részre s ezekről bőven tétessék jelentés.

Az egyházkerületben az összes ev. iskolák bevételei *896,079* koronára, kiadásai pedig *835,445* koronára rugtak. A kiadáshoz az állam mind-össze *110,000* koronával járult hozzá, míg a kiadások hétnyolcad részét a hivatelt fedezték.

Ugyancsak *Hatnizky Pál* előadó terjesztette elő az új népiskolai ja-vaslat sérelmei tárgyában szerkesz-tett emlékiratot. Az emlékirat felsorolja az összes sérelmeket s csupán a haza, nemzet, vagy a magyar nyelv elleni merényleteknél óhajlja az állam beavatkozását. A tetszéssel fogadott emlékiratot a közgyűlés a két protestáns felekezet által kikül-dött bizottság elé terjeszti, hogy az országgyűlés mindkét háza s az összes képviselőknek megküldessék. Az országgyűlés fel fog kérteni a törvény sérelmeinek módosítására. *Szelényi Aladár* folytatólagosan előterjesztette az iskolaügyi bizottság javaslatát.

Végül a pénzügyi és jogügyi bi-zottságok ügyei kerültek tárgyalás alá és a tanácskozást mára halasztották; valószínű, hogy még hétfőn is gyű-lészik a bányakerület, amikor sorra kerül az aradi egyháznak az arad-békési espereségből való kiválási ügye is.

## TARKA ROVAT.

A gimnazista levele. Csabán nemré-giben nagy muri volt egy háznál. Meghiv-ták X. főgimnáziumi tanárt is.

Egy nappal az ünnepély előtt a pro-fessor macskakarmolással irt levelet kapott. A levelet szőszertint szövegében közöljük:

„Nagyságos X. Y. tanár urnak  
a IV. osztály osztályfőnökének

Csaba.

Kedves tanár ur, én asztat hallottam, hogy szintén tecik meghiva lenni a P... bábra. Én is ott leszek, de most nagy bajban vagyok. Mert én nagyon szerelmes vagyok a P... Micikébe. És nagy szegény lesz ottan rám nézve, ha a tanár ur is ott lesz és engem elárulni fog. Nagyon szépen kérem tehát a tanár urat, hogy ne tessék a Micikének azt mondani, hogy én csak IV. osztályu tanuló vagyok, mert én azt mondtam neki, hogy ötödista vagyok már. Ugy-e megteszi értem, mert ha nem tecik mondani, hogy én már ötödista vagyok, én a legnagyobb szegényben leszek és kibujdosok Amerikába. Maradtam hű

B. T.  
IV. o. t.

Önagsága komornája. B.-né, egy gazdag megyei kereskedő felesége alaposan megunta a férjét, amit nem is lehet az önagsága rovására írni, miután B. ur nem tartozik éppen a kívánatos férfiak

## A közigazgatási bizottság ülése.

Csaba, szept. 12.

Békésvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt 9 órakor a vármegyeház kistermében ülést tart Dóry Pál főispán elnöke alatt.

A tárgysorozat érdekesebb része lesz az alispáni jelentésén kívül Beles Vazul kétegyházi görögkeleti lelkész felebbezése Popovics M. Aurél kétegyházi első jegyző ellen tett panasz tárgyában.

Beles Vazul ugyanis feljelentette a főjegyzőt azért, mert megízeltette neki Vizkereszt napján, hogy a község házára ne jöjjön el az épületet felszentelni, mert kidobolja. A vizsgálat során a főjegyző ártatlanságát igazolni tudta és az alispán a Popovics ellen vezetett eljárást megszüntette. Az alispán ezen határozatát felebbezte meg Beles Vazul abban a hiszemben, hogy a közigazgatási bizottság majd több igazat fog neki adni, mint az alispán.

Ugyancsak foglalkozik a közigazgatási bizottság Heilinger Károly ügyével, aki katonaszabadság miatt állott büntényítélővizsgálat alatt, de akit a vad alól a nagyváradi ítélőtábla felmentett. Heilinger Károly a bűnügy lefolyása alatt fel lett függesztve. A közigazgatási bizottság most a felett fog határozni, hogy a nagyváradi tábla felmentő ítélete dacára, Heilinger Károlyt tovább is felfüggeszti állásától vagy sem.

A közigazgatási bizottság fogja jóváhagyni azt a szerződést is, amelyet a vármegye az orosháza-tótkomlói és a tótkomlós-hódmezővásárhelyi törvényhatósági utak építéssel kötött. Ezek az utak a beruházási hitel terhére lesznek építve és kövezésüket már a jövő év tavaszán megkezdik.

Orosháza község határában befejezett parcellázás szükségessé teszi

a vasuti sineken keresztül több új átjáró létesítését, illetve a már meglévő átjárók áthelyezését. A helyszíni szemle, illetve közigazgatási bejárás jegyzőkönyvét szintén a hétfői ülésen fogja tárgyalni a közigazgatási bizottság, úgy hogy a hétfői ülés, a változatos, érdekes tárgyakra való tekintettel nagyon élénk lesz, és a közigazgatási bizottság tagjai talán most nagyobb számmal fognak megjelenni, mint rendszeren szoktak.

## Választások előtt.

### Az októberi megyegyűlés.

Csaba, szept. 12.

A törvényhatósági bizottság október havi rendes közgyűlésére nagy az előkészület. Lázasan folyik a munka és készítik, bővítik a nagy tárgysorozatot, amely annyira bő lesz, hogy tárgyalása valószínűleg két napot fog igénybe venni. Azonban a fontos, a sok és érdekes tárgyak közül egyik sem érinti olyan mélyen a vármegye tisztikarát és a törvényhatósági bizottság tagjait sem, mint a választás.

Az új árvászéki ülnöki állás fog betölteni választás útján az október havi rendes közgyűlésen, de esetleg, ha a választás esélye úgy hozza magával, akkor lesz még szolgabírói, esetleg árvászéki jegyzői választás is.

A komoly jelöltek eddig ezek: Sztojanovits Szilárd szolgabíró, aki mint helyettes, jelenleg már az árvászéknél dolgozik és ülnöki teendőket végez, Szirbik Bálint árvászéki jegyző, Megyeri Imre csabai árvászéki helyettes elnök és egy homo novus: Zahoran Mátyás csabai ügyvédjelölt.

A törvényhatósági bizottság tagjai körülbelül így csoportosulnak a jelöltek köré.

Sztojanovits Szilárd szolgabíró mellett van a központ, Gyula és a gyulavári megyebizottsági tagok nagy része és a csabaiak közül is igen sokan.

Szirbik Bálint pártja most is ugyanaz, amely már a májusi közgyűlésen árvászéki jegyzőnek választotta meg.

Megyeri Imrét a csabaiak közül sokan, Békés és Sárrét fogják támogatni. Orosháza, Szarvas, Mezőberény és Gyoma valószínűleg a központtal fog szavazni, kivételt fog képezni ezek közül természetesen az orosházi balpárt és a gyomai reformátusok. Ez utóbbiak Megyeri Imre hívei.

Zahoran Mátyás bevonulását a vármegyei tisztviselők nem a legjobb szemmel nézik és el is követnek mindent, hogy a csabaiak nagy pártját, amelynek mintegy 45-50 tagja Zahoran Mátyás pártján áll, a győzelemről leszorítsák.

Ilyen küzdelmek és előjelek után az árvászéki ülnöki választás nagyon heves lesz és még eddig nem igen lehet megállapítani azt, hogy a választási kampányból ki fog győzedelmesen kikerülni.

Főtárgya lesz a megyegyűlésnek a költségvetés megállapítása is, a melynél előre látható, hogy a pótdó 1, esetleg 1 és fél százalék lesz; a közúti költségvetésnek két évre szóló megállapítása (1909-1910. évre) szintén ezen a gyűlésen fog megdőlni.

Es valószínű, hogy Békésvármegye törvényhatósága is kimondja ugyanitt, hogy csatlakozni fog ahoz a küzdelemhez, amelyet több törvényhatóság kezdeményezésére a bankkارتell ellen és az önálló magyar jegybank mellett megindítottak.

Nagyjában megemlítettük itt azokat a legfontosabb tárgyakat, amelyek az októberi közgyűlést fogják érdekessé és fontossá tenni.

## Tanácsgyűlés.

Szegényházi ügyek. — Adakozás Leiningen szobrára. — Pénztári kifizetés. — Csöszválasztás. Bezerédi levele. — A kertbizottság jelentése. — Szabadság.

Csaba, szept. 12.

A pénteki tanácsgyűlés Kovács Sz. Ádám bíró elnöke alatt a szokottakkal sokkal élénkebb volt. Az előadói tisztet ez alkalommal a szabadságon levő főjegyző helyett Maros György töltötte be.

A tanács először a szegényház

ügyével foglalkozott, ahova felvette Hursan János erzsébethelyi lakost, míg Makai Jánost és Papp Jánosné kérelmével elutasította és kenyersegélyben sem részesítette, mert munkaképes és így vagyonnal rendelkező hozzátartozói vannak. Ugyancsak elhatározta a tanács azt is, hogy a szegényház ruhaszükségleteit, amely az előirányzat szerint körülbelül 1000 koronát fog kitenni, pályázat útján fogja megszerezni.

Törökbecse község megkeresésére a gróf Leiningen Westenburg Károly szobrára 10 koronát adományozott.

Majd a számvevőség kérelmére elhatározta a tanács, hogy azok az iparosok és kereskedők, akik a község rendes szállítói, a községi pénztárból kapnivalójukat csak a fizetést megelőzőleg 48 óra előtti bejelentésre fogják kézhezkapni, mert az ügyvitel rendje lehetetlenné teszi, hogy az elkönyvelés, kiutalványozás és más pénztári eljárás egy pár óra alatt nyerhessen befejezést akkor, amikor a főpénztár más teendővel is foglalkozik és különösen piaci napokon annyi a teendője, hogy az ilyen halasztható kifizetéseket igazán nem teljesítheti.

Ezután a tanács Bagyinka András felsővégi csösz helyébe, akit a község valami hűtlen dolog miatt állásától elmozdított, Veszelszky Jánost alkalmazta csösznek.

A pénteki tanácsülésen felolvasták Bezerédi selyemtenyészési főfelügyelőnek levelét, amelyet a békéscsabai selyemfonodát ábrázoló nagy képpel küldött meg a község előljáróságának.

A levél így hangzik:

Tekintetes községi előljárásának Békéscsaba.

Csabán a selyemfonoda építése befejezést nyert. Alkalomszerűnek találom, sőt kedves kötelességem-

— Az orvos pár percig hallgatott, majd komolyan mondta.

— Ha csak csoda nem történik, tengernagy ur, ma este az Ur ítélőszéke előtt fog állani!

— A tengernagy közönyösen fogadta a csapást.

— Helyes! — mondta. — Később még ellátogat hozzám, doktor ur, ugy-e?

— Igen, tengernagy ur. Nem óhajtja visszahívni a márkínét?

— Szükségtelen. Különben is Nizzában van. Meg akarom őt kimélni haláltusám látványától. Tudja, hogy gyöngékedem s elég hamar megtudja azt is, hogy özvegygé lett. Értesítsék, ha majd meghalok.

Az orvos távozott.

— Hogy van az édes atyám? kérdezte tőle Patrice, ki a külső szobában találkozott vele.

Az orvos nem felelt. Égre emelt szemei, fájdalmas sóhaja tudatta csak az igazat a gyermekkel, ki magánkívül rohant az apjához.

— Jer, édes fiam! — mondta neki emez.

Patrice az ágyhoz lépett. A tengernagy egyik könyökére emelkedett, kezére támasztotta borzasztóan sápadt fejét.

— Te tizenkét éves vagy, Patrice, — szökött hozzá; — még csak gyermek és én kénytelen vagyok úgy beszélni veled, mint emberrel! Hallgass ide! . . .

A tengernagy hosszasan beszélt. Mikor befejezte, szomorú láng égett a gyermek szemében. Ilyen gondolatokba merülten, hidegen, komoly arccal látva őt, azt lehetett volna mondani, hogy az apját fenyegető halál közeledtére hirtelen megöregedett s pár pillanat alatt gyermekből férfiúvá érett.

A következő esztendőben, ősz végével, alig tíz hónapra Bec-Hellouin márkí halála után, a társaságban beszélni kezdtek az özvegyének a férjhezmeneteléről a szép Faucheronhoz. Mosolyogva beszéltek róla, mint régen előrelátott dologról. Valóban el volt határozva. A szerelmesek az illem által parancsolt hosszas elválás után egyesülni fognak örökre.

Faucheron egy reggel a kastélyba jött, hol a márkíné a férje halála óta elvonultan élt, várva annak a visszatérését, akit szeretett. Patrice napközben felkereste az anyját s komolyan ezt a kérdést intézte hozzá:

— Mama, igaz, hogy nőül akarsz menni Faucheron kapitányhoz?

— Kitől hallottad? — kérdezte a márkíné zavartan. A gyermeknek nem szabad ilyeneket kérdezni az anyjától.

— De én nem akarom, hogy Faucheron kapitány foglalja itt el az édes apám helyét, — felelte Patrice határozottan.

— Nem akard! . . . Mit jelentsen ez a lázadás?

S parancsoló mozdulattal ajtót mutatván neki, hozzá tette:

— Takarodjék az ur!

Patrice kiment. Pár pillanat múlva, miután kis ideig a szobájában időzött, hevesen, minden kopogtatás nélkül, berontott Faucheronhoz, ki éppen a tükrök előtt borotválkozott.

— Megkérdezheted volna, szabad-e bejönni!

— Én a magam házában vagyok s beszédem van önnel.

— Beszédem van velem? . . . Beszélj!

— Tudom, miért van ön itt. Abból azonban nem lesz semmi! Ön távozni fog ma este és nem tér vissza soha többé! Megtiltom önnek, hogy az anyámat nőül vegye!

— Ez a gyermek megőrült!

— Akar-e engedelmessé válni?

— Neked engedelmessé válni! — mondta Faucheron elámulva, sápadt arccal, haragos szemekkel. — Pusztulj, gaz kölyök, vigyázz a füleidre!

És felemelt kézzel tartott Patrice felé. Patrice három lépést hátrált s valamit rántott ki a zsebéből. Revolver volt. Felemelte a karját, célzott s megnyomta a kakast. Faucheron sarkon fordult s golyóval a homlokában, terült el a földön.

Éles sikoltás lőn hallható: a márkíné rohant be e kiáltással:

— Szerencsétlen! Mit tettél? — s rávetette magát a fiára, hogy lefegyverezze.

Patrice engedte; majd mikor az anyja örülten a holttestre borult, vadul mondta:

— Édes atyám halála előtt elmondta előttem, hogy ez az ember ellenséged nekem és nekem is. Meghagyta, hogy vigyázzak rád, oltalmazalak és ha kell, szabadítsalak meg tőle. Engedelmeskedtem neki!

A világ azt hiszi, hogy Faucheron sorhajókapitány öngyilkosságot követett el.

(V. S.)

nem ismerem az épület fényképét megküldeni az előjárásnak, ki nek nevéhez fűződik a selyemfonoda létesítése.

A belső berendezés is folyamatban van és az üzemet a jövő év elején megkezdjük.

Örömmre szolgál, ha a képet az érdemes előjárás szívesen fogadja és további hála kötelez azzal, ha a fonoda ügyét jövőben is kiváló figyelemre méltatni kegyeskedik. *Bezerédy.*

A tanácsülés a megleghang levelet örömmel vette tudomásul és elhatározta, hogy a szép képet a község előjárósága meg fogja koszoruzni.

Majd a kertbizottság jelentésével foglalkozott, amely *Szenes Sándor* kérelmét bírálata alá vette és elutasító javaslattal kívánja a közgyűlés elé terjeszteni. Így hát a kertbizottság jóvoltából az egész ujtásból talán nem lesz semmi. A kertbizottság javasolja ugyanekkor azt, hogy a pavillonhoz vezető utat jó karban kell tartani, a vendéglő-helyiség kerítését újra építeni, az épület tetejét újra fedni és végül az illemhelyek újrapépítését. A tanács a kertbizottság javaslatát elfogadta.

Végül *Povácsy Gusztáv* adószedőnek 2 heti szabadságot engedélyezett és ezzel a közgyűlés véget ért.

## Tolvaj cseléd.

### Meglopott gyulai kereskedő.

#### Az ujvidéki rendőrség elfogta.

Csaba, szeptember 12.

*Mancheimer Arnold* gyulai kereskedőnél már hosszú idő óta alkalmazva volt mint cseléd és házvezetőné özv. *Mihály Bálintné* született *Nádudvary Mária* orosházi asszony, aki rendes, pontos, illedelmes magaviseletével annyira megtudta nyerni gazdája bizalmát, hogy *Mancheimer Arnold* és felesége az egész ház vezetését erre a bizalmateltő 47 éves asszonyra bízta.

Uglátszik azonban, hogy a szorgalmas munka, a becsületesség máza csak arra való volt, hogy a legmesszebbmenő bizalmat kinyerve, azt azután a maga hasznára fordítsa alkalmadtán, mert tegnapelőtt éjjel a kereskedő vendégszobáját és kamaráját teljesen kifosztotta. A szerzett prédával odébb állott és a rendőrség a legszélesebb körű nyomozása alapján is csak a legnagyobb nehézséggel sikerült elfogni az ujvidéki rendőrségnek.

A lopás részleteiről a következőket mondhatjuk el:

Özv. *Mihály Bálintné* tegnapelőtt éjjel *Mancheimer Arnold* gyulai kereskedőnek házából, a kamara és a vendégszoba kifosztása után megszökött és több mint 1300 korona értékű ruhaneműt, ékszert, gyémánt és brilláns gyűrűket, egy aranyórát és láncot vitt el magával.

A lopást akkor követte el, amikor a háziak már aludtak. Egy nagy utazókosarat vitt át először a kerten keresztül, azt a kerítésen a *Damjanics-utcába* lökte és csak azután hozta el a többi prédát, amelyet szintén a kerítésen keresztül hajigált ki az utcára. Ekkor a kerítésen keresztül kimászott maga is, az utcán

a kiszórt holmit szépen az utazókosárba pakkolta, azután számtalan kalapskatulya és csomaggal kocsi után nézett, közben megfogadta 20 krajcár készpénz fizetésért *Frömer Róza* mosónőt, aki addig csomagjaira vigyázott, amíg ő *Schwimmer* bérkocsitulajdonosnál járt kocsiórt.

A tolvaj cseléd csakhamar, szerzett is kocsit, a nagy csomó podgyaszt a kocsi rakatla, azután kihajtatott a gyulai vasuti állomásra, ahonnan a hajnali vonattal Csaba fele elutazott.

Nagy volt másnap reggel *Mancheimerék* ijedelmé, amikor először a cselédet nem lelték, másodsor, meg amikor rájöttek arra, hogy a cseléd csaknem az összes ruhaneműket és ékszereket is magával vitte. *Mancheimer* azonnal a rendőrségre sietett és panaszt tett a hűtlen cseléd ellen.

A lopott holmik inventárját csakhamar meg lehetett állapítani, ugyszintén azt is, hogy *Mihály Bálintné* a szerzett zsákmánnyal elutazott Gyuláról a hajnali vonattal — de hogy hova? azt nem igen lehetett kislútni.

*Bessenyei rendőrkapitány*, aki a nyomozást vezette, hosszas kutatás után mégis megállapította azt, hogy az elcsent holmikból egy nagy csomót *Varga Róza* álnév alatt postán szállított el Ujvidékre *Prágai Ágnes* ujvidéki lakos címére. Ez volt az a nyom, amelynek segítségével azután sikerült is a tettest az ujvidéki rendőrségnek elfogni.

Két rendőr az ujvidéki pályaudvaron már várta *Mihály Bálintné*-t, akit annál könnyebb volt felismerni, mert igen sok kisebb-nagyobb pakkkal utazott és akit a pályaudvaron le is tartóztattak, majd pedig az ujvidéki kir. ügyészségnek adták át.

Az ujvidéki kir. ügyészség ma szállította el Gyulára a tolvaj cselédet, ahol vizsgálati fogságban tartják és a bűnvádi eljárást ellene megindították.

## A bányai egyházkerület gyűlése.

### Zsilinszky Mihály megnyitója.

#### Egy kis felekezeti izgatás.

Csaba, szept. 12.

A bányai egyházkerület, mint már megirtuk, szerda óta gyűlésezik. A gyűlés elnöke *Zsilinszky Mihály* kerületi felügyelő és *Scholtz Gusztáv* püspök. A kerületi gyűlés érdekessé igérkezett, de sejtetni még sem engedte azt, hogy országszerte fel fogja ébreszteni a figyelmet, sőt még a külföldi lapok is foglalkoznak azzal a beszéddel, amellyel *Zsilinszky Mihály* nyugalmazott államtitkár a közgyűlést megnyitotta.

A heves, a harcias és *tulzottan felekezeti beszéd* igaz ugyan, hogy az egybegyűlt protestánsokra óriási hatással volt, mégis kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy a beszédnek a nagy elfogultságon fölépített tartalma és szerencsétlenül választott hangja nagyon alkalmas arra, hogy Magyarországon a felekezetek közötti békét és egyetértést megbolygassa. És éppen azért nem helyeselhetjük a közgyűlésnek azt a határozatát sem, hogy *Zsilinszky Mihály* beszédét több ezer példányban elhátározta kinyomatni, és a nép között szétosztani.

A B. H.-ban *Doleschall Alfréd*

egyetemi tanár *Felekezeti izgatás* címen hosszabb cikkben foglalkozik *Zsilinszky Mihály* beszédjével. A cikkből csupán egy rövid részt említenek meg, amelynek igazságosságát kénytelen belátni minden ember:

Senki se vonhatja kétségbe az egyházfelekezetek és vezéreinek jogát a sérelmek nyílt föltárásához és az orvoslások erélyes követeléséhez. És mert a kormánytól és a törvényhozástól egyaránt beismert tény, hogy az 1848. évi XX. törvénycikk mind a mai napig teljességében életbe nem lépett: ennek a mindkét hitvallású reformált egyház gyűlésein évről-évre gravamenként fölpanaszolása senkit sem lephet meg. Azon se lehet csodálkozni, hogy a felekezeti érzékenység megütközött a *Ne temere* pápai enciklikán, — bárha bizonyos, hogy a magyar házassági jognak kizárólagos államositása folytán ennek az enciklikának semmi gyakorlati jelentősége nincs.

Amit azonban a szerdai protestáns gyűlésen elnöki megnyitó-beszédként elmondottak, az nem védekezés, hanem kiméltlen és pártját ritkító támadás az egész katolikus egyház és szervezete ellen, amelynek fejét a guny, meggyanusítás és sértések célpontjának választotta és ezzel oly érzelmeket sértett, melyekhez hozzájárulni, amelyekben kegyetlenül gázolni senkinek joga nincs, protestáns embernek pedig legalább is nem illik. Mert tiltja az egyházfelekezeti tapintat. És éppen azért úgy tartom, hogy ezzel a kirohánással a magyarországi protestantizmusnak legkevésbé sem szabad magát azonosítania, sőt a köteles interkonfessionális illem nevében és az egyházfelekezeti béke érdekében tiltakoznia kell az ilyen harcmodor ellen.

Nem szabad elfelejteni soha senkinek sem, még egy nyugalmazott államtitkárnak sem, hogy elsősorban *állampolgárok* vagyunk és állampolgári kötelességünk a békét, és egyetértést és szeretetet megteremteni egymás közt még akkor is, ha valóságos érzékenységünk néha mást diktál is.

A szerdai gyűlés lefolyását már mult számunkban megirtuk. Csütörtöktől folytatott tanácskozásról tudósításunk a következő:

A kerületi gyűlés folytatása csütörtökön reggel 9 órakor kezdődött. Először is kiegészítették a különféle bizottságokat. Azután *Zsolnay Jenő* dr. tett jelentést a lelkes- és tanítóválasztás módosítása tárgyában készült új szabályzatról. Erre több mint *hét száz* észrevétel érkezett be; ajánlja a jövő közgyűlésre hozzászólni, aminek a közgyűlés hozzájárul.

Hosszabb vitát provokált a *horvát-szlavon egyházmegyének* rég huzódó ügye. *Scholtz* püspök jelentette, hogy tavalyi megbízatásának eleget tett. Személyesen bejárta a horvát-szlavon községeket; az interveniálása azonban sikertelen volt, amennyiben csak három egyházközség nyilatkozott az elszakadás ellen, tíz község azonban az elszakadás mellett kardoskodott. E jelentés alapján a jogügyi bizottság azt javasolja, hogy hagyják szabadjára a horvát egyházmegyét, de elszakadás esetén vonjanak meg tőle minden anyagi támogatást. A közgyűlés *Wagner G. Adolf*, *Veress József*, *Rohonyi Gyula* és mások felszólalásai után kimondta, hogy fölhívja a horvát-szlavonegyházmegyét újból, hogy közölje azokat az óhajításokat, melyeket az egyházalkotmányról szóló törvényekben érvényesíteni akar. Ezeknek az óhajításoknak beérkezése után

fog az egyházkerület a kérdéssel újra foglalkozni.

Majd *Famler Gusztáv* előadó a stóla megváltása ügyében tett előterjesztést. Az állam még 1893-ban ígérte, hogy a stóla-jövedelmet fogja megváltani, eddig azonban mi sem történt. A kerület óhaja a híveket a stóla fizetése alól felmenteni s azért a kormánytól kérvény útján kérni fogja, hogy a stóla-jövedelem helyett kárpótolja a lelkeseket.

*Hatnitsky Pál*, a tanügy előadója határozatilag kéri kimondani, hogy az egyházmegye tanügyi előadói ne csak a száraz statisztikai kimutatásokat, hanem jelentést is terjesztsenek a kerületi gyűlés elé. Indítványát a közgyűlés elfogadta. Kimondotta továbbá a közgyűlés, hogy az iskolai jelentésben különös súly helyezendő a magyar nyelv és a hitoktatás előhaladásáról szóló részre s ezekről bőven tétessék jelentés.

Az egyházkerületben az összes ev. iskolák bevételei *896,079* koronára, kiadásai pedig *835,445* koronára rugtak. A kiadáshoz az állam mindössze *110,000* koronával járult hozzá, míg a kiadások hétnyolcad részét a hívek fedezték.

Ugyancsak *Hatnitsky Pál* előadó terjesztette elő az új népiskolai javaslat sérelmei tárgyában szerkesztett emlékiratot. Az emlékirat felsorolja az összes sérelmeket s csupán a haza, nemzet, vagy a magyar nyelv elleni merényleteknél óhajítja az állam beavatkozását. A tetszéssel fogadott emlékiratot a közgyűlés a két protestáns felekezet által kiküldött bizottság elé terjeszti, hogy az országgyűlés mindkét háza s az összes képviselőknek megküldessék. Az országgyűlés fel fog kérni a törvény sérelmeinek módosítására. *Szelényi Aladár* folytatólagosan előterjesztette az iskolai bizottság javaslatát.

Végül a pénzügyi és jogügyi bizottságok ügyei kerültek tárgyalás alá és a tanácskozást mára halasztották; valószínű, hogy még hétfőn is gyűlésezik a bányakerület, amikor sorra kerül az aradi egyháznak az arad-békési espereségből való kiválási ügye is.

## TARKA ROVAT.

A gimnazista levele. Csabán nemrégiben nagy muri volt egy háznál. Meghívták X. főgimnáziumi tanárt is.

Egy nappal az ünnepély előtt a professzor macskakarmolással irt levelet kapott. A levelet szöszterinti szövegében közöljük:

„Nagyságos X. Y. tanár urnak a IV. a osztály osztályfőnökének

Csaba.

Kedves tanár ur, én asztat hallottam, hogy szintén tecik meghíva lenni a P... bála. Én is ott leszek, de most nagy bajban vagyok. Mert én nagyon szerelmes vagyok a P... Micikébe. És nagy szegény leszek ottan rám nézve, ha a tanár ur is ott lesz és engem elárulni fog. Nagyon szépen kérem tehát a tanár urat, hogy ne tessék a Micikének azt mondani, hogy én csak IV. osztályu tanuló vagyok, mert én azt mondtam neki, hogy ötödista vagyok már. Ugy-e megteszi értem, mert ha nem tecik mondani, hogy én már ötödista vagyok, én a legnagyobb szegényben leszek és kibujdosok Amerikába. Maradtam hű B. T.

IV. o. t.

Önagsága komornája. B.-né, egy gazdag megyei kereskedő felesége alaposan megunta a férjét, amit nem is lehet az önagsága rovására írni, miután B. ur nem tartozik éppen a kívánatos férfiak

közé. Ilyen körülmények között még az sem írható önmagára rovására, hogy másutt, izmosabb karok között, szebb bajsz mellett keres vigasztalást. Csak ne keresné olyan vigyázatlanul. Ez a vigyázatlansága volt az oka annak, hogy nemrégiben tét a téten csipte rajta a — komornája.

Szerencsére csak a komornája. Önagsága és az udvarló halászápadtan ugrottak fel a pamlagról, de kitűnt, hogy nem volt okuk a félelemre, mert a komorna diszkreációt ígért. Hogy milyen formák között? Hát ilyenek:

— Ne féljen a nagysága, nem árulom el, haragban vagyok a nagyságos urral.

A pipa. Zsörtölődő házastársak még Csabán is vannak, ebben az arról híres városban, hogy itt élnek a leggyönyörűbb családi életet. Aki nem hiszi, ne higgye el. De ha mégis el akarja hinni, olvassa el az alábbi párbeszédet, amely egy csabai házaspár között folyt le:

— Mit vegyek neked neved napjára? — kérdezte az asszony a férjétől.

— Vegyél nekem egy pipát, amelyen az arcképem van.

— Minek kell rajta az arcképem?

— Hogy annál könnyebben leszokhassak a dohányzásról.

## Községi iskolaszék gyűlése.

### Évi költségvetés és egyéb.

Csaba, szept. 12.

A községi iskolaszék péntek délután 3 órakor a község házában gyűlést tartott Varságh Béla elnöklete alatt. Jelen voltak a következő iskolaszéki tagok: Kovács Sz. Ádám, Simkó István, Németh Lajos, Galli Mihály és Donner Lajos.

Donner Lajos igazgató betérjesszette jelentését a községi tanyai iskolák 1907—1908. tanévi működéséről, amely szerint örvendetesen konstataálható, hogy a tanulók létszáma gyarapodást mutat. A tanítási eredmény megnyugtató; a magyar nyelv elsajátítására kiváló nagy gondot fordítanak a községi tanítók és éppen ennek tulajdonítható az, hogy nyugodt lelkiismerettel el lehet mondani, miszerint a tanítók a magukra vállalt feladatukat eredményesen végezték.

Donner Lajos igazgató jelentése után Galli Mihály gondnok terjesztette be az iskolák múlt évi számadását és a jövő évi költségelőirányzatot. A községi iskolák és kisdudóvok fenntartási szükséglete a jövő évre 9000 koronában állapított meg.

Ezután a csabai takarékpénztár egyesület alapítványának kamataiból Podsztrén Endre tanító 127 korona jutalomban részesült.

Donner Lajos előterjesztést tesz arról, hogy a tanulók rendes beiratásának keresztülvitelére a községi elöljáróságot fel kellene kérni, hogy az elöljáróság azután hirdetés és más alkalmas uton is közhírré tudja tenni a községi elemi népiskolák beiratási idejét és fel tudja hívni a tanyai lakosokat is, hogy tanköteles gyermekeiket az iskolába való járástól vissza ne tartsák; az iskolaszék elhatározta, hogy a tanulók rendes beiskoláztatásának keresztülvitelére a községi elöljáróságot felkéri.

Végül az iskolaszék a tanfelügyelő felhívására kimondotta, hogy a záróvizsgálatokat a következő években június hónapban fogja csak megtartani. Ezzel az iskolaszék gyűlése véget ért.

## HIREK.

— **Főjegyzőválasztás.** A körösladányi első jegyzői állás Bácsi Dániel halálával megüresedett, aki alig néhány hónapig viselte hivatalát, amikor hirtelen elhalálozott. A megüresedett állásra harminckét községi tisztviselő pályázott, akik közül a mai képviselőtestületi közgyűlésen, amely alkalommal a jegyzőválasztást is megejtették, 16-ot kandidáltak. A választáson szavazatot kaptak: Such István (Véztő), Pétermann József (Gyoma), Papp Jenő (Apatin), Turóczi Endre (Bodófalva). A szavazatok száma a következő arányban oszlott meg: Such István kapott 22, Pétermann József 18, Papp Jenő 2, Turóczi Endre 1 szavazatot. Így hát Körösladány új jegyzője Such István lett, aki Véztő községben eddig mint adóügyi jegyző teljesített közigazgatási szolgálatot. Such István csabai születésű ember, aki fiatal éveinek legnagyobb részét itt is töltötte és mint szimpatikus fiatal ember, a csabai társadalmi élet irányításában mint a vezetők egyike, tevékeny részt vett. Pár évvel ezelőtt megválasztották Véztőre jegyzőnek, ahol humanus bánásmódjával a népszerűségét is megnyerte. Körösladány község a választással igen sokat nyert, mert agilis hozzáértő kezekre lesz bízva a község ügye.

— **Csabai vámosutak.** Ambrus Sándor alispán a csabai községi vámosutak törzskönyvének hitelesítését szeptember hó 28-án délután 9 órára tűzte ki. A hitelesítési eljárás vezetésével az alispán a vármegyei főjegyzőt bízta meg s az eljáráshoz meghívta a gyulai m. kir. államépítészeti hivatal, Békéscsaba község elöljáróságának a község által kijelölendő egyik nem érdekelt tagját, a község főmőnökét, végül a község elöljárósága utján az esetleg érdekelt magánosokat. A törzskönyv Békéscsaba község házában szeptember hó 10-től 25-ig közzemlére kitétetik, mely idő alatt azt bárki betekinthei. A törzskönyv ellen esetleg fennálló észrevételek a tárgyalás napjáig az elöljárósághoz írásban adandók be, vagy azok a helyszíni tárgyalás alkalmával a hitelesítő bizottság előtt előszóval is előterjeszthetők.

— **Uj köztemető.** Eddig az összes temető az egyházak tulajdonát képezte, de idővel más felekezetek is elszaporodván, Csabán egy-egy idegen vallású ember eltemetése igen sok akadályba ütközött és ezért a község elöljárósága szükségesnek találta, hogy köztemetőt létesítsen a város felső végén, a Berényi-ut és a felsővégi ág. ev. temető mellett. A köztemető helyszínrajzát a község a főszolgabíróhoz terjesztette be jóváhagyás végett és mint értesülünk, a tervrajzot a szolgabíró elfogadta és jóváhagyta.

— **Szeghalom felebbezése.** Békésvármegye közigazgatási bizottsága kötelezte Szeghalom községet, hogy egy közpénztári ellenőri állást létesítsen s azt haladéktalanul töltsen is be. A község a közigazgatási bizottság határozatát a belügyminiszterhez felebbezte meg. A belügyminiszter azonban mielőtt ebben az ügyben döntene, bekérte a község költségvetését és vagyoni leltárát is.

— **Halálozások.** Berényi Ármán dr. gyulai ügyvédet súlyos csapás érte. Tizenöt éves kis fia, Berényi Bandika hosszabb szenvedés után meghalt. A haláleset híre meggyeszerzte nagy részvétet keltett. — Lukes Flórisné született Bába Renatta 94 éves korában, hosszabb szenvedés után meghalt Szarvason. Temetése péntek délután 3 órakor volt nagy részvét mellett.

— **Békésvármegye közművelődési egyesülete** — mint annak idején lapunkban is közölve volt — még múlt évi február hó 10-én dr. Fábry Sándor főispán elnöklete alatt tartott közgyűlésében, Kohn Dávid alelnök által készített terjedelmes emlékiratban felhozott indokok figyelembevételével egyhangulag elhatározta, hogy az egyesület működésében az irodalmi célt (vándor-gyűlések, évkönyv, stb.) további intézkedésig mellőzi, s működését egyelőre a muzeum fenntartása, annak ethnografiai osztállyal való kibővítése s a főgimnáziumban az egyesület részére épült két szobában közkönyvtár felállítására, s nyilvános olvasósza-berendezésére 500 koronát szavazott meg. A muzeum-könyvtár az iskolai szünidő alatt elszállított a főgimnáziumi épület közkönyvtári helyiségébe. Előzőleg a csonka példányok kiegészítettek és az összes könyveket bekötötték. Az Oláh György-féle könyvgyűjteménnyel közel 7000 kötetre terjedő könyvtárt Németi József áldozár, a gyulai főgimnázium történet tanára a szünidő alatt kezdte rendezni s a rendezési munkálattal pár hét alatt teljesen elkészül, úgy hogy a közkönyvtár és nyilvános olvasósza a téli folyamán nagyfontosságú kulturális hivatásuknak meg fog felelni. A könyvtár kiköltöztetésével a muzeumban egy helyiség felszabadult, amely ethnografiai célra lesz felhasználható. A közkönyvtár és olvasósza megnyitása s az ethnografiai gyűjtemény miként leendő megszerzése céljából az egyesület október hónap és pedig a vármegye őszi közgyűlése első napjának délutánján a vármegyház termében közgyűlésre lesz összehívva; ez a közgyűlés lesz hivatala dr. Fábry Sándor és Korponay István távozásával üresedésbe jött elnöki és titkári állásokat betölteni, egyszersmint az egyesület további működése felett intézkedni. Ez a közgyűlés lesz hivatala eldönteni azt is, hogy esetleg a D. M. K. E. kötelekébe lép-e, mely esetben annak egyik alkatrészévé válik, vagy pedig a közkönyvtár létesítésének megoldása után irodalmi missziójának elejét fonalát ismét felveszi-e s mint közművelődési egyesület rekonstruáltan tovább is működni fog-e?

— **Öcsöd község kérelme.** Öcsöd község képviselőtestülete azzal a kérelemmel járult a kereskedelemügyi miniszter elé, hogy a községtől a vashidig vezető utat ne makadamszerűleg apró kővecsekkel, hanem rendes trachit-kockákkal építtesse meg a miniszter és hogy az út szélessége ne 2 és fél méter legyen ezen a részen, hanem 3 és fél méter. Az alispán a község kérelmét pártolón terjesztette a miniszter elé, azonban a kérvénynek nem lett semmi fogantatja sem, mert a miniszter értesítette a községet, hogy az utépítkezésekre vonatkozó előbbi intézkedé-

seket fenntartja, részint mert az út nem olyan forgalmas, részint mert a rendelkezésére bocsájtott hitel csekély és kimerült.

— **Kirándulás.** A csabai Rudolf-főgimnázium 40 növendéke Babich Pál, Mockovcsák János és Laurovics Ferenc tanárok vezetése alatt ma délben tanulmányi kirándulásra indult a Tátrába. A kirándulók holnap reggel érkeznek Kassára, vasárnap este Késmárkra, azután pedig bejárák a Tátra szebb helyeit és fürdőit s Ruttkán át szombaton érkeznek vissza. Itt említjük meg, hogy 3 szegény tanuló kirándulási költségeire a Békéscsabai takarékpénztár egyesület 25, az Aradi Ipar- és Népbank 20, a Békéscsaba-városi takarékpénztár r.-t. 10 koronát adományozott.

— **Motorjártat Tótkomlós és Vásárhely között.** Az Első Alföldi Gazdasági Vasút hálózatát mindjobban kiterjeszteni kívánja és ezért Békésvármegyét is érdeklő fontos tervekkel foglalkozik, nevezetesen Tótkomlós községet akarja összekötni Hódmezővásárhellyel. Amint értesülünk, az első alföldi gazdasági vasut igazgató-főmérnöke, Sármezey Endre, aki a tótkomlós—vásárhely—tiszaparti keskenyágányu mezőgazdasági vasut terveit és költségvetését is készítette, holnap Tótkomlósról Hódmezővásárhelyre utazik, hogy ott az illetékes körökkel, illetve a városi tanács tagjaival tárgyalásokat folytatson azoknak a nehézségeknek és akadályoknak elhárítása tárgyában, amelyek az annyira óhajtott vasut kiépítésének útjában állanak.

— **A közkórházban nincsen baj.** Konstataálta ezt Achim L. Andráson kívül minden vizsgálat: szolgabíró, alispán, miniszteri kiküldött, most pedig dr. Szondi Lajos járásorvos nyugtatja meg a tanácsot egy terjedelmes jelentéssel, amelyben konstataálja a kórház rendes mibenlétét és állapotát.

— **Virillisták névjegyzéke.** A vármegye kir. adóhivatalai beküldték a legtöbb adófizetők névsorát. A névsor a gyulai pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszéknél 15 napig ki lesz függesztve, amely idő alatt a felszólamlások megtehetőek. Szeptember hó 29-én délután 3 órakor az igazoló választmány a felszólítások figyelembe vételével a végleges névsort meg fogja állapítani.

— **Nász. Dörflinger Béla,** a csabai Baross-vendéglő tulajdonosa hétfőn tartja egybekelését Bertók Vilmával, özv. Bertók Pálné malomtulajdonos leányával.

— **Nagyszénási pótadó.** A másodosztályú kereseti adó életbeléptetése folytán Nagyszénás község adóalapja 3000 koronával csökkent, úgy hogy ennek alapján a községnek új költségvetést kellett csinálni, amelynek alapján azután kitűnt, hogy az eddigi 44 százalékos pótadót még 3 százalékkal emelni kell, úgy hogy Nagyszénáson a pótadó ezental 47 százalék lesz.

— **Erzsébet királyné fája.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, hogy a hatóságok az Erzsébet királyné tiszteletére ültetett fákra több gondot fordítsanak és amennyiben azok valamelyike kipusztult volna, az új, egészséges példányokkal pótlandók lesznek.

— **Ellenőrzési szemle.** A közös-hadsereg és honvédség nem tényleges szolgálatában levők részére megtartani szokott ellenőrzési szemle az idén elmarad. A tartalékos és póttartalékos hadapródok és hadapródjelöltek azonban a szemlén kötelesek megjelenni. A tartalékos tiszt bemelegítések a rendes időben lesznek megtartva.

— **Vonatkésés.** A Nagyvárad—Szeged között közlekedő személyvonat tegnap délben egy órai késéssel érkezett be a csabai állomásra. A késésnek az volt az oka, hogy Cséffa előtt a vonat Westinghouse-féle féke elszakadt és a vonatot csak úgy lehetett megállítani, hogy jó messze az állomás előtt fékezni kellett, mert máskülönben hiába állították meg az állomás alatt — nagy erejénél fogva messze tulszaladt az állomáson. Cséffán azután vagy négy fékezőt ültettek fel a személyvonatra, akik az elromlott féket helyettesítették.

— **Mulatság.** A békéscsabai szakszervezetek vigalmi bizottsága szeptember hó 19-én a Baross-vendéglőben táncal egybekötött kedélyes estélyt rendez. Az estély műsora a következő: Férjhez menjek-e? Monolog. Irta Ilosvay Hugó. Előadja Goldfinger Hermin. Száraz kenyér. Monolog. Irta Benedek Nándor. Előadja Purcsi Antal. Anyám mosni jár. Szavalat. Csizmadia Sándortól. Szavalja Kátyán Ilonka. Az örült. Szavalat. Irta Petőfi Sándor. Szavalja Tóth Miklós. A csók. Monolog. Irta Pásztor Mihály. Előadja Kovács Mariska. Egy kis baleset. Dialog. Irta Gabányi Árpád. Előadja Sztankó Ilonka és Uhrin Károly. Pókainé. Szavalat. Irta Gyulai Pál. Szavalja Hoffmann Ferencné. A tót táncmester. Magánjelenet. Irta Gabányi Árpád. Előadja Orvos Pál. Az előadás nyolc órakor kezdődik. Belépődij személyenkint 40 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hírlapilag nyugdíjaztnak.

— **Dreyfus Békéscsabán.** Érdekes látványosságban van része városunk azon közönségének, ki a színházba ma, vagy holnap elmegy. Az Urána-színházban ez alkalommal be lesz mutatva Dreyfus viszontagságos élete, mozgóképben. A kép 14 érdekes szakaszból áll. Bemutatja Henry és Eszterházy összejárását, Dreyfus meggyanúsítását, az elítélést, lefokozást, az Ördögzigeten eltöltött rémes életmódját, később ártatlanságának kiderülését és rehabilitását. Ezenkívül van még a műsornak több érdekes száma.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nőegylet elnöksége hálás köszönetét fejezi ki a rendező-bizottság buzgó tagjainak, a jegyeket árusított hölgyeknek szíves fáradozásukért és mindazoknak, akik kegyes hozzájárulásukkal előmozdították a második tombola-estélynek sikerét, melynek tiszta bevétele 192 kor. 14 fillér. Részletes számadása a következő számban fog megjelenni.

— **A közművelődési bizottság.** A tavaszi rendes közgyűlésen megalkotott közművelődési bizottság Ambrus Sándor alispán elnökle alatt szombaton délelőtt ülést tartott a vármegyeház közgyűlési termében.

— **Mulatság.** A gyulai ujonc-iffjak vigalmi bizottsága szeptember hó 27-én, a Göndöcs-népkerti pavillon ujonnan diszített termében, világpostával egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

— **Harcias orvosok.** A hadügy-miniszter felhívást intézett a népfelkelő szolgálatra már nem kötelezett polgári orvosokhoz, hogy hajlandók volnának-e mozgósítás esetén állandó katonai kórházakban szolgálatot teljesíteni, igérvén nekik szép nagy nyugdíjat és ha szolgálat közben elhaláloznak, családjuk számára kegydíjat. Békésvármegye orvosai közül azonban egyetlen egy jelentkező nem akadt.

— **A megye közbiztonsága.** A vármegye csendőrsége a múlt hónapban 125 bűnügyben nyomozott, amely közül 51 lopás, 26 testi sértés és 21 gyújtogatás miatt lett megindítva. Ugyancsak ekkor jelentik az alispánnak azt is, hogy 29 letartóztatás volt csak a múlt hónapban, a mely a többi hónapokhoz viszonyítva aránylag igen csekély.

— **Pályaudvarbővítés.** Füzegyarmat község kérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy a felső állomáson egy harmadik vágányt is építtessen és hogy a pályaudvaron levő gabonaszint bővíttesse ki. A kereskedelemügyi miniszter a füzegyarmatiak kérelmét részben teljesíteni fogja, mert megígérte, hogy a harmadik vágányt felépítteti, a szín kibővítését azonban megfontolás tárgyává tette, pedig a gabonaszin kibővítésére a községnek igen nagy szüksége van.

— **Beírás.** A közs. kereskedő tanonciskolában a beírás f. hó 13-án, vasárnap délután 2—4-ig lesz megtartva. Figyelmeztetem a t. főnök urakat, hogy tanoncaikat jelzett időben beírassák, mert a törvény értelmében eljárva, pénzbírsággal lesznek büntetve. Új tanulók iskolai, szüléti és ujraltatási bizonyítványt, míg a már járt tanulók, előző évi könyvecskéjüket hozzák magukkal. Beírásnál az I. félévi tandíj, 5 korna fizetendő. Fábry Géza, igazgató.

— **Tolvaj kocsis.** Dr. Berkes Sándor, a gyulai m. kir. elmeorvosintézet igazgatója nem régiben megfogadott egy csabai legényt kocsinak. Seben András, mert így hívják a kocsist, megfelelő ember lett volna, csak egy hibája volt, hogy szeretett inni, meg mulatni. Csakhogy a mulatáshoz pénz is kell, ami pedig Seben Andrásnak nem igen volt; hát gondolt merészet és nagyot, gazdájának három kocsi szénáját ellopta és potom áron eladta. De rajta is vesztett, mert a lopást észrevették, Seben Andrást feljelentették és most már a törvény elé fog kerülni ez a kis ügy, hacsak gazdája az ellene tett feljelentést vissza nem vonja.

— **Veszekedés a piacon.** Szemernyik Mihályné és Lipták M. Mátyás gabonaszedők a mai hetipiac alkalmával a piacon összevesztek, majd később ütlegelni kezdték egymást. A verekedés és láрма nagy nézőközönséget gyűjtött össze, úgy hogy rendőröknek kellett a tömeget széjjelzavarni és a két verekedőt bekisérték a község házára, hogy személyazonosságukat megállapítsák, ahonnan azután szabadon bocsájtották őket, de a kihágási eljárást megindították ellenük.

— **Ismeri a Fektort?** Ez a különlegesség — szabadalmazva van az egész világon — és elsőrendű orvosok, tanárok ajánlják mint kiváló hashajtószert. Háztartásokban legyen mindig Fektor. — az egyetlen hashajtó-limonádé. Hatása gyors és biztos. Üvege 80 fillér. Kapható minden gyógyszerárban és nagyobb kereskedésben.

— **Vak tüzilárma.** Tegnap este 6 óra tájban nagy trombitaszó mellett vonultak ki a tűzoltók a község házáról a Berényi-ut felé. A toronyór telefonon értesítette a tűzörséget, hogy közvetlen a város alatt valamelyik tanyán hatalmas tűz támadt. A tűzoltók ki is vonultak egészen Kovács Sz. Ádám községi bíró tanyájára, ahol azután meggyőződtek arról, hogy a harangozókat az zavarta meg, hogy Kovács Sz. Ádám tanyáján téglát égettek. Minthogy veszedelem nem volt, a tűzoltóság visszavonult.

## A lócs.

Csik Mátyás meg Demeter Pál.

— *Megérdekeltek egymást.* —

Csaba, szept. 12.

A gyulai hetipiac alkalmával Demeter Pál gyulai lakosnak a kocsija kintmaradt a piactéren, mert a lovai másfele voltak elfoglalva. Megfogadta tehát szomszédját Csik Mátyást negyven pénzért, hogy kocsiját huzassa haza kisvárosi lakására.

Csik Mátyás részeg volt ugyan egy kicsit, de hát az alkut elfogadta és két girhes sárkányával odaállt, befogta nagy finoman őket a Demeter Pál igaz tulajdonát képező kocsiba, közzé vágott a lovaknak, azután száguldva elhajtatott, azaz csak elhajtatott volna, ha a kocsi egy akácfába bele nem akadt volna és pozdorjává nem tört volna. De hát összetört és Csik Mátyás is csak az uristen különös kegyelmének köszönhette, hogy úgy vágódott ki a kocsiból, hogy semmi baja sem lett. Látta az esetet Demeter Pál is, aki kocsija csufos vesztén annyira dühbe gurult, hogy elfelejtkezett mindenről és neki rohant Csik Mátyásnak olyan szándékkal, hogy legálább is megöli.

De hát Csik Mátyást nem azért hívják Csik Mátyásnak, hogy az ilyen ataktól megijedjen. Hát nem is ijedt meg, hanem úgy cserdítette pofon Demetert, hogy az az eget is bögönek nézte és hogy megtántorodva esett rommá vált kocsijának széthullott darabjai közé.

Hogy mint nem esett, de Demeter Pál uram úgy esett el, hogy az egyik keze egy lócsba akadt meg és amelynek segítségével csakhamar feltápázkodott. A következő pillanatban meg akkorát huzott a koma fejbubjára a lócs vasalt végével, hogy Csik Mátyás koponyája beszakadt és eszméletlenül terült el a földön.

A szerencsétlen embert a kórházba szállították, ahol rögtön operálták. *Életben maradásához nem sok remény van.*

Demeter Pál pedig alig ocsudott fel győzelmi mámorából, már is bevitték a rendőrségre, ahol a vizsgálatot vezető alkapitány megmagyarázta neki, hogy most már milyen nagy bajba került.

Demeter azután könyörgésre fogta a dolgot:

— Nagyságos kapitány ur! Ne tessék nagy dolgot csinálni ebből, azért, ha mi egy kicsit megérdekeltek

egymást, nem vagyunk gazemberek, meg oszt nem is tudtam, hogy a koma olyan gyenge. Az ékesen szóló beszéd azonban nem lágyította meg az alkapitány szívét, mert bizony csak megindították Demeter Pál ellen a büntügyi eljárást.

## A szerelemtől.

A szerelem veszedelmes dolog. Bizonyítja ezt a bibliának is nem egy helye, kezdve Ádám történetétől, aki inkább választotta a kiközösítést Évával, mint a paradicsombeli privilégiumok élvezetét Éva nélkül.

Bizonyos fokig elháríthatjuk magunkról a tűzvést, az árvizet, a ciclont s felhasználhatjuk saját szükségleteinkre a tüzet, vizet, levegőt, de van-e olyan boldog, aki a szerelem ellen biztosíthassa magát? A szerelem ki nem kerülhető elemi csapás. Hasznunkra nem fordíthatjuk; nyugalmunkat tönkre teszi. Azt mondják, hogy lényeges része a boldogságnak. De mikor a boldogság csak egy muló pillanat s azalatt is öntudatlan!

A szerelem velünk van születésünk pillanatától — mondják a költők — s velünk marad örökre. A szerelem minden dolgok kulforrása, minden dolgok célja s tudva ezt, van rá jó okunk, hogy védekezzünk szarnok szeszélyei ellen, mielőtt még urrá lett szívünkön.

A legtöbb nő, ha nem is mondja, úgy érzi, hogy a szerelme végtelen. Elhíti magát, hogy földi és siron-tuli boldogsága, megelégettsége mind összpontosul szerelmének egyetlen pillanatában. Nos, ez a tévedés onnan származik, mert a legtöbb nő szentül hiszi, hogy szerelme halhatatlan. A szerelem maga halhatatlan, ezt be kell ösmernünk: de halandó ember szerelme a másik halandó iránt, a dolgok logikájánál fogva, szintén csakis halandó lehet. A két kedves, hívó, be-kötött szemű szerelmes összekéi, azt gondolván, hogy megtalálták egymásban tulcsigazott képzeletük eszményét. A szerelem és csalódás tart is egy darabig; majd lassacskán, észrevétlenül párologni kezd, mint az éther a rosszul dugaszolt üvegből.

Ha a kiábrándulás e processusa alatt a réj és feleség szeme felfedezi egymás lelkében a megfelelő és szép tulajdonokat, ezt a második én-t, amelyet barátként szoktunk ismerni, akkor átváltják a szerelmet barátságra, a költészetet valóra.

A két házastársat gyöngéd és józan kötelék fogja összekötni. Jó pajtasok, hű és megbízható szövetségesek lesznek. Lehet, azt képzelik, miszerint még most is szerelmesek egymásba, de erről szó sincs. Többek egymásra mint a szerető: jó barátok.

Hadd sugyam a szerelmesek fülébe ezt a bölcsességet: „Ne szeressétek egymást tulságosan!”

Ne merítsétek bele minden reményt abba az egy érzésbe; ne dobjátok félre minden más örömtöket érte, ami esetleg csak lidércfény s nem egy egész élet szerelme. Várjátok be, tartós-e, maradandóbb-e mint a napfény,

mely pár óráig tart s aztán éjt hagy maga után.

A nap kétségtelenül újra feljön, s szépsége és ragyogása fölülmulhatja a maít, de az már más nap lesz; a mai elmúlt örökre.

Tíz, tizenöt, husz év múlva újra fogtok szeretni valakit, vagy valamit, szivetek egész szenvedélyével, hacsak, mint előbb mondtam, házasságtok nem válik nemes barátsággá, mely megóv ujjabb szenvedélyektől.

Nézzetek vissza, ha elértétek az élemedett kort, hozzátok eszetekbe, elevenítsetek fel első szerelmesetek alakját, jellemét, modorát, s valljátok be magatoknak őszintén, tudnátok-e szeretni ma, ha összetalálkoznátok vele s ő olyannak maradt volna, aminő akkor volt.

Ezért szeretném óvni a szerelmeseket, különösen a nőket, hogy ne pazarolják reá lelkök minden kincsét első szerelmük sokszor — éretlen és érdemtelen tárgyára, s hagyjanak valamit a holnapra is.

Szikra.

**NESTLÉ**  
**GYERMEKLESTJE**  
 csecsemők lábbadozóik  
 gyomor-bajosok részére  
 A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA  
 Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. kapható minden gyógyszerárban  
 és drogeriában, ugyanott ismerhető iratok ingyen.

### Betörés Őcsödön.

Pórljárt gazda.

Komikus jelenet a padlásán.

Csaba, szept. 12.

Őcsödön jelent tudósítónk, hogy az Őcsödi határban lévő kákai puszta komikus módon fosztották ki V. Nagy Gergely jómódu parasztember padlását.

V. Nagy Gergely jómódu gazda rendszeren több disznót szokott levágni, mint amennyi házi szükségletére elégséges. A levágott disznók husát és szalonnáját azután a nyári hónapokban szokta értékesíteni. Vevői rendszerint mézei és arató munkások, meg kubikusok.

Tudja Őcsöd környékén mindenki, hogy V. Nagy Gergely szalonnája igen jóízű és olcsó. Fel is keresték messze helyről, hogy vásárt csináljanak vele. V. Nagy Gergelynek volt még vagy két métermázsa szalonnája, amit gondosan a padlásra helyezett el, hogy a szél jó kifújja és szárítsa és hogy ne avasodjon meg.

Tegnap este V. Nagy Gergely maga maradt kint a tanyáján és este egyedül tért nyugovóra. Éjfél tájban a kutyák ugatni kezdtek, majd a padlásán gyanus nesz támadt, ami Nagy Gergelyt is felébresztette. Egy darabig hallgatódzóit, azután nyakába terítette a szűrt, kezébe vette puskáját és nagy vigyázva kilépett az ajtón.

Körülnézett és rögtön észrevette, hogy a lajtorja a padlásajtónak van támasztva, mindjárt rosszat sejtett. Felmászott a létrán. A padlásajtót nyitva találta, pedig be volt csukva, arra nagyon jól emlékezett.

Szép csendesen négykézláb a padlásra mászott, puskája kakasát felhuzva bekiáltott:

— Ki van itt?

A teletorokkal kiadott felszólítást mélyszégyen mély csend követte. A szalonnáját féltő gazda a mély hallgatással nem elégedett meg, hanem újra bekiáltott a padlásra, ahol olyan sötét volt, mint a kos szarvában:

— Ki van itt? Szóljon, mert lövök!

És ekkor megszólalt egy remegő, rejtelmes hang:

— Senki!

— Senki? — no ezt mindjárt is gondolhattam volna, szólt a gazda és lemászott a padlásról, becsukta az ajtót, még a lajtorját sem tette odébb, hanem bement, lefeküdt és álmodta az igazak álmát tovább.

Másnap, amikor észrevette, hogy a padlásról négy oldal szalonna hiányzik, annál nagyobb volt a meglepetése és szaladt rögtön a csendőrséghez, ahol feljelentést tett az ismeretlen tettesek ellen.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított, de a szalonnatolvajokat eddig még nem sikerült elcsipni. Valószínű, hogy a lopást cigányok követték el.

### Nyiltér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

**KALOGÉN**  
 BRÁZAY SÓSBORSZESZ  
 FOGKRÉM és SZAJVIZ

### Közgazdaság.

**Lépfene, sertésorbánc.** Békésen a lépfene, Kondoros községben pedig a sertésorbánc szörványosan fel lépett. A szolgabírók a legszigorúbb óvintézkedéseket megtették a betegség továbbterjedésének megakadályozása érdekében.

### Budapesti gabonatözsde.

Készáru üzlet.

A külföldi gabonapiacok kellemesebb irányzata a budapesti piac áralkulásait kedvezően befolyásolta. Ehez járult a lisztforgalom és egyáltalában az őrlmények kiviteli üzletének javulása, mely körülmény folytán úgy a buza, mint rozs iránt fokozódó érdeklődés mutatkozott és dacára a megfelelő arányu kínálatnak, jelentékeny forgalom mellett az összes gabonaművek tartott áron keltek el. Amerika olcsóbb jegyzéseire és a megcsappant érdeklődés folytán már pénteken lanyhult az üzlet, szombaton pedig a lanyha irányzat hatása alatt a buza 10 fillérrel olcsóbb áron vásároltatott.

Határidő üzlet.

A készáru piac hangulata a határidőkre is kiterjedvén, itt is az irányzat ellanyhulása volt észlelhető. Nagyobb szabású kötések nem jöttek létre, szűk keretekben mozgott az üzlet.

### Déli zárlatok:

Uj buza	22.56
Októberi buza	23.12
Rozs	14.66
Tengeri	18.70
Árpa	15.72

A csabai piacon ma a következő árakat adták:

Jó minőségű buza	21.——21.40
Takarmányárpa	14.20—
Rozs	16.40—
Zab	14.——

Segédszerkesztő: Laptulajdonos:  
 Németh István Dr. Ursziny János

Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség”  
 könyvnyomdájában, Békéscsabán.

**FEKTOR**

az egyetlen  
 hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors  
 és biztos hatású.  
 Szükséges minden  
 !! háztartásban !!

Kapható Üvegje  
 mindenütt 80 fillér

„ROKUMBUS” vegyszertári gyár  
 részvénytársaság Budapest, VIII., József-utca 16—18. szám

### Csemegeszőlő-eladás.

Finom, válogatott  
**csemegeszőlőt**

vasárnap és szerdán  
 házhoz szállít kilogrammonként  
**12 krajcárért**  
 a gerendási gazdaság.  
 Szives megkereséseket kér a gazdaság intézősége: P.-Gerendás, u. p. Csanádapáczá.

### Olcsó tűzifa-eladás!

Grünwald Mór

tűzifa-, kő- és faszen, mész és cement nagybani kereskedése  
 Békéscsaba, Berényi-ut 2106.

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom kitűnő minőségű, száraz állapotban lévő

### tűzifákat

a következő áron:

Gyertyán hasáb	175 kor.
„ dorong	165 ”
Bükk hasáb	160 ”
Cser hasáb	160 ”

waggononként.

Raktáron tartok ezenkívül elsőrendű fa- és kőszent, meszet s azokat kicsinyben és nagyban házhoz szállítva, a legjutányosabb áron árusítom.

Kérve a t. közönség szives pártfogását,  
 tisztelettel

GRÜNWARD MÓR.

## WEISZ MIKSA

női divatárúháza Békéscsabán, Fötér.

A t. hölgyközönség szives figyelmét felhívom női divatárúháza kirakatában már látható

## őszii modell-darabok

megtekintésére.

A legutolsó divatú francia és angol

## felöltők, gallérok, egész kosztümök

már megérkeztek s azokat

ösmert jutányos áron árusítom.

Nyarutó lévén, az összes batiszt, sephir, kretonok stb. most le szállított áron vásárolhatók.

Telefon: 31. sz.

Női KELENGYE-  
 OSZTÁLYOM  
 páratlan a vidéken.

Meghívásra a vidék  
 bármely községeibe  
 azonnal megjelenek

Rézi munkához való dísz-rojtok és bojtok

**Kertész Vilmos** műkarpitos  
és díszítő  
BÉKÉSCSABA, a városházával szemben.

Állandóan nagy raktárt  
tart művészi kivitelű

kész kárpitozott butorokból,  
bel- és külföldi szövetekből.

Elvállalja minden régi  
butornak a legújabb stíl  
szerint való átalakítását

a legjutányosabb áron.

Vidéki munka gyors elintézést nyer

### DIVAT-ÉRTESITÉS!

Tudatjuk a tisztelt közönséggel, hogy az

**ősz** **ujdonságok**

raktárra érkeztek.

Kalap, cipő, nyakkendő óriási választékban leszállított áron kaphatók.

Szives pártfogást kér

**FRIEDMANN ÉS TÁRSA**

uridivat-üzlete Békéscsaba, Vasút-u.

Denaturált szesz.

A ki szép és tartós fényű  
**szobapadlót**

akar, az csak a világ legjobb  
és legújabb találmányu

**szobapadló - lakkjaiból vegyen.**

Utastással is szívesen szolgál

**Rein Jenő** festékkereskedése  
Békéscsabán.

Kence (firniss).

Nincs többé csunya és rossz fog! **Nagy vívmány!**  
Új magyar találmány!

Hófehér fog minden  
embernek legfőbb vágya!

Ezt könnyen elérhetjük Nádler Lajos által feltalált, törvényileg védett és szabadalmazott fogtisztító szerével.

A Nádler-féle

## „Hófehér” fogtisztítószer

a legelhanyagoltabb fogakat, különösen annak

feketeséget vagy sárgaságát  
a legrövidebb időn belül  
hófehérre tisztítja,

a fogakat nem rontja és egészséges állapotban tartja.  
Senki se mulassza el a tisztán növénynedvekből készült  
kellemes ízű folyadékkal egy próbát tenni.

Ára egy üvegnek használati utasítással R. 1.50, mely 1-2 évre elegendő

Egyedüli elárúsító  
BÉKÉSCSABÁN: Dobay Kálmán drogériája.

Kitünő faju különféle  
**csemege-**  
**szőlő**

5 kilónkint 18 krajcár,  
1 „ 20 „

Kapható

dr. Ursziny János  
ügyvédi irodájában Békéscsabán.

## BÉKÉSCSABAI ZENEDE

Békéscsaba, Főtér, 885. szám.

Növendékek felvételnek: fiu- és leánygyermek, valamint felnőttek, kezdettől a legmagasabb kiművelődésig.

TANZAKOK:

MELLÉKTANZAK:

zongora, magánének, az összes zeneelméleti tantárgyak.  
hegedű és cimbalom. Akadémiai előkészítő.

Az intézet ez év tanfolyamán az Orsz. m. kir.  
zeneakadémia zongora-fanszakára előkészít.

Tandij: Bármely hangszerre (heti 3 órával) évi 100 korona, a mely összeg havi 10 koronás részletekben törlesztendő. Magánének (heti 3 órával) évi 160 korona, havi 16 koronás részletekben. Zongora — mint melléktanzak — heti 2 órával (az éneknövendékeknek) ingyenes. Zeneelmélet (heti 1 órával) ingyenes. Szegénysorsu, de tehetséges növendékek korlátolt számban fél, illetve egész tandijmentesen felvétetnek. — A tananyag azonos az Országos magyar királyi zeneakadémiáéval.

Megjegyzés. Oly növendékek, kiknek hangszerük nincs, az intézet hangszerein naponta egy órát gyakorolhatnak.

Felnőttek részére külön ESTI TANFOLYAM.

Beiratások augusztus hó 28-tól naponta délelőtt 9—12-ig, délután 2—6-ig eszközölhetnek. Beiratási díj 4 korona.

Mezei Mór  
hegedű-tanár.

Gyöngyösi Gusztáv  
okl. zenetanár, intézet-tulajdonos.

**Eladó birtok.**

Öt közös telekkönyvi tulajdonos tulajdonát képező Bihar-megye Bisztrateres községben, Margitta vasúti rakodó állomástól 20 perc járásra

**192 kat. hold**

kifűnő első osztályú szántó

30 kat. hold dohánytermelési engedéllyel, uri lakkal, gazdasági épületekkel ellátva, cseléd-lakokkal, korcsmaépület belső-séggel, valamint nevezett tulajdonosok tulajdonát képező Kohány, Szunyogd, Lúki községek határában, de egy táblában fekvő

**113 kat. hold,**

melyből 23 hold kaszáló, 23 hold legelő és 21 hold pedig erdei legelő, mely szőlő betelepítésére is kitűnően alkalmas és Alsó-Ábrány rakodó állomástól fél-óránnyira eső birtoktestek, hol gazdasági 2 szobás lakóház és korcsmaépület is van, kedvező feltételek mellett

**örök áron eladó.**

Értekezhetni lehet délelőtt 9 órától 12-ig megbizottamnál: Harstein Kálmán urnál és délután 2—4-ig Fráter Tamás debreczeni lakosnál Nyomtató-u. 7. sz. alatt, mint a többi testvér-birtokosok egyik tulajdonosánál.

**Leltár után!****Occasio!**

**!! Őszi és téli ujdonságok !!**  
dus választékban már megérkeztek!

Ajánljuk legdivatosabb

ruha és kosztümkelméinket, sima divat- és bluzselymeinket, szőnyeg-, szövet- és csipkefüggöny, valamint ágygarnitúránkat.

Vászon-, asztalnemű  
és kész fehérneműek  
óriási nagy raktára.

A nagyérdemű vevőközönséget előre is biztosítjuk a legszolidabb és legelőnyösebb kiszolgálásról s kérjük b. pártfogását. Kiváló tisztelettel

**Löwy Jakab L. és Tsa**

női divatáruháza Békéscsabán, Fötér, a róm. kath. templommal szemben.

Vidéki rendelésre különös gondot fordítunk

**SZEGFÜ RUDOLF**  
mezőgazdasági  
gépraktárában  
(Békéscsaba, Buzapiac)

raktáron levő összes

**gépek, gépalkat-  
részek, gépszijjak,  
olajok stb. igen jutá-  
nyos áron eladatnak**

Ugyanott egy

**3 szobás lakás**

és üzlethelyiség haszon-  
= bérbe adatik. =

Bővebbet Szegfű Rudolf üzlet-  
helyiségében.

**Egy 3 éves  
kancza ló  
olcsón eladó.**

Bővebbet a Játékgárban.

Nagy maradékvásár!

Nagy maradékvásár!

**Mélyen leszállított árak!**

**BUTORELADÁS.**

**A volt Magyar Műbutorgyár**

helyiségeiben levő összes

**BUTOROK**

u. m.: ebédlők, hálószobák, uriszobák, szalónberendezések, valamint egyes tárgyak, ugymint: mosdók, szalónasztalok, íróasztalok, székek, fali tükrök, álló tükrök, képek, míg a készlet tart,

**minden elfogadható áron eladatnak.**

Ugyanott az összes famegmunkáló gépek, valamint az összes asztalos gyalupadok használt és új szerszámokkal együtt, továbbá mindennemű butorvasalások

jutányos áron kaphatók és bármikor megtekinthetők.

Esetleg az egész gyártelep gépekkel vagy azok nélkül műhelynek avagy raktárnak bérbeadó.

**BABINSZKY JÁNOS**

EZELŐTT TURCSÁN PÁL  
MŰSZTERGÁLYOS BÉKÉSCSABÁN, FÖTÉR.

Tisztelettel értesitem Békéscsaba és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy a

**műsztergályos**

szakmába vágó munkákat, ugymint: fa-, szarv-, csont-, borostyán-, tajt- és legfinomabb pipaszárakat, továbbá billiárd-dákókat és golyókat, lignonszantum

tekepályagolyókat és babákat a legjutányosabb áron készítek. — Továbbá tudatom, hogy elvállalok nap- és esőernyő-javításokat.

Utánzott elefántcsontgolyókból nagy raktárt tartok.

A n. é. közönség becses pártfogását továbbra is kérve, vagyok tisztelettel **BABINSZKY JÁNOS.**

Egy vagy két utazó-ügynök felvétetik.

32 hold

**Őszi káposzta-termés**  
waggonszállításra **ELADÓ.**

Dobozi uradalom. Posta: Doboz.

Tudatjuk Békéscsaba és vidéke nagyérdemű közönségével, hogy

# tulzsufolt raktárunkat

ujabb áruval kicserélhessük, a raktáron levő és szavatolt saját gyártmányu összes

## férfi-, női-

## és gyermek-

# CIPŐINKET

s más e szakmába  
∴ vágó dolgainkat ∴

## leszállított

## árban

## árusítjuk ki.

## Rendelések és javítások

azonnal a leg-gondosabb kivitelben készítettnek.

Békéscsabai  
Czipész-Szövetkezet  
BÉKÉSCSABA  
Vasut-utca, Gécs-ház.

## Csak egy pillantás a kirakatra!

Ott diszlenek mindenféle nyári ujdonságok: férfi és gyermekkalapok, színes és fehér puha elejű ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők, utolsó divat szerinti kalapok, cipők. Női piperecikkek óriási választékban.

Az összes szabókellékek legnagyobb raktára Békésmegyében:

## DEUTSCH TESTVÉREK

női és férfidivatárúháza  
Békéscsaba, Főter, városházával szemben.

Szolid, pontos kiszolgálás.

# NOXIN



Minden jobb üzletben kapható.  
HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

## || UJ ÜZLET! ||

## GUTTMANN és SCHWARCZ

Békéscsaba, Vasut-utca,  
a volt Rasofszky-féle üzlet.

## Fűszer- és csemege-áruinkat

ajánljuk a legolcsóbb árak és a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Felhívjuk a nagyközönség figyelmét frissen pörkölt kávéinkra.

1 kg. finom pörkölt kávé	2:60
1 „ „ nyers „	2:30

1/2 kilogramm postaküldeményt vidékre bérmentve küldünk.

A nagyérdemű közönség b. pártfogását kéri kiváló tisztelettel

GUTTMANN és SCHWARCZ.

|| Naponta friss főtt prágai sódar. ||

Fényképkülönlegességek  
Nagyítások Festmények

művészi kidolgozásban

# BÉKÉS GY.

ő Fensége József főherceg udvari fényképészénél

Békéscsabán, a katolikus templommal szemben.

## Eladó

a békéscsabai vasuti állomás tőszomszédságában, az orosházi országút mentén, az egynevezett

## Fikker-féle kültelek.

A telek 6600 □-ól területű, két kényelmes, jókarban lévő zsindeyes épülettel, körüldezkázott kerítéssel és egy diszkerttel. A kertben van egy épület, amely egy előszoba és 5 rendes szobából áll, ehhez konyha és világos kamara; az udvaron lévő zsindeyes házban van egy cselédszoba, kamra, konyha, ezenkívül tágas istálló teljesen felszerelve, kocsiszinek, sertés-ólak és egy fél holdas gyümölcsös-kert.

Ezen telek a város alatti magas fekvése és az államvasut tőszomszédságához közelsége miatt alkalmas gyári telepnek, lerakodó helynek. Jó talaja s bő vízü kutja miatt szőlőtermelésre, fákval körülültetett árnyékos helye baromfi tenyésztésre, házhelyeknek s bármilyen más célra alkalmas.

Jelentkezni lehet a háztulajdonosnál 747. szám alatt.

# Akar JÓ KÁVÉT inni?

Akkor csak

Patay Mihály csemege-üzletében vásároljon



Nagykikindai gyártmány.  
Bohn-féle szab. biztonsági  
átfedőcserep 272. szám.

## BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep  
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

## BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

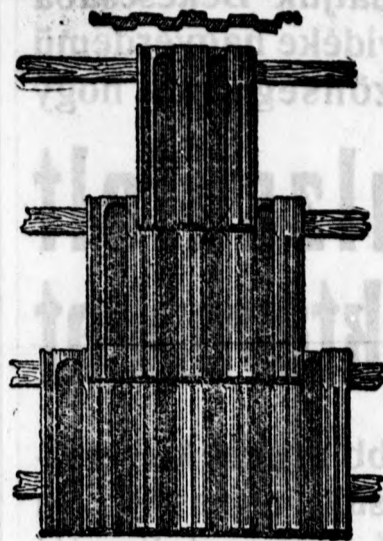
Alapítottatott 1864. • Legelőkelőbb referenciák. • Alapítottatott 1864.

**50 millió évi gyártás**

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserepekből  
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek.  
Legolcsóbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.



Zsombolyai gyártmány.  
Szab. biztonsági préselt átfedő  
cserep 253. szám.

Képviseelve: Löwy Albert, Czeisler Lipót fakeskedő cégek által.

## Stein Mihály

fa-, szén- és mészügynöksége,  
a La Roche és Darvas-féle erdő-  
iparvállalat bizományi raktárosa

BÉKÉSCSABÁN.

La Roche és Darvas erdőiparvállala-  
ta tisztelettel értesíti Békéscsaba  
és vidéke közönségét, hogy a csabai  
Termény- és Áruraktár területén

**tüzifa-**

**és szerszámfa-raktárt**

létesített és annak vezetésével Stein  
Mihály csabai lakost bizta meg.

Raktáron tart a legjobb minőségű  
Gyertyán-, Bükk-, Körös-, Cser-, hasáb  
és dorongfát és a legjutányosabb  
áron adja el azokat **waggon-, méter-,  
öl- és mázsaszámra** is, métermá-  
zsánként már **80 krajcártól** feljebb.  
Raktáron tart továbbá bükk és köris  
talpát, küllöt, löcsöt, széldezkát  
minden méretben, kész bükk- és  
nyirfarudakat és kész talicskákat.

Midőn a t. közönség szives párt-  
fogását kérem, egyben tudatom, hogy  
rendelések úgy a csabai Termény-  
és Áruraktárnál (Telefonszám 33),  
mint lakásomon, Ötemető-utca, Ada-  
mik-féle háznál eszközölhetők.

Tisztelettel

Stein Mihály.

## Találmányok

szabadalmazása, vagy értékesítése előtt  
ugy Magyarországon, mint bármely  
külföldi állam- **Szabadalmi Ujság**  
ban, forduljon a  
szerkesztőségéhez: Budapest, VII.,  
Erzsébet-körút 26. Kérje a „Szabadalmi  
Ujság” ingyen mutatványszámát

Mielőtt  
személy-, jel-  
zálog- vagy építési  
**KÖLCSÖN**  
iránt intézkednének  
kérik díjbalanul prospektust  
**MELLER L. EGYED**  
BUDAPEST  
IX., Lóczyal-utca 7.  
Telefon-intervúban  
46-31.

Lapunk nyomdájában  
egy jó házból való fiu

**TANULÓUL**

azonnal felvétetik.

## Csabai Gőztéglagyár Társaság

Suk, Wagner és Társai Békéscsabán.

## Francia „HORNYOLTCSERÉP” kettős horonnyal

a mai kor legjobb és legolcsóbb  
fedőanyaga. Kiválóan jó minőség-  
ben és jutányos áron kapható  
természetes szép vörös színben és kátrányozott állapotban a

Csabai Gőztéglagyár Társaság

Suk, Wagner és Társainál Békéscsabán.